

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota
Kiadóhivatal
Balv. Regele Ferdinand 4/2.
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőny cím: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egyes évre ... 840 Lej
Fél évre ... 420 Lej
Negyed évre ... 210 Lej
Havonta ... 70 Lej
Előfizetők díjazásai szerint:
Hajléknaponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banleva
több.

Két választás

relé fordul a mai vasárnapon ügylet arcunk, lüktető szívünk. A német birodalom fővárosában, s egész Németországban Hindenburg és Marx nevével visszhangzanak széles uccák és terek, a távoli kis Csikszeredán Gyárfás és Florea küzdenek egymással egyenlőtlen eszközökkel egy szenátori mandátumért. Analogiát vonni a két választás között nagyon nehéz, mert a német választáson egy nagy birodalom sorsa dől el.

Ma még mind a két választási eredmény ismeretlen. Németországban vasárnap kezdődik a szavazás és estére fejeződik be, hétfőn reggel pedig az egész művelt világ tudni fogja, hogy a birodalom a köztársasági Marx mellett döntött-e, vagy pedig az aggastyán tannenbergi hős kerül az állam élére. És ezen a lázas vasárnapon, amikor ott egy ország sorsa dől el, nem kisebb izgalommal várjuk, hogy a már szabaddá tett csikmegyei telefon eljuttatja hozzánk is a hírt, hogy a mi jelöltünk, a Magyar Párt hivatalos jelöltje győz-e ebben a szintizta magyar kerületben az igazság, törvény és szent népakarat nagyobb dicsőségére.

Ezen a választástváró vasárnapon azután gondolkozhatunk is egy kissé, hiszen amíg az eredményt összeszámolják és eljuttatják mihozzánk is, van idő bőven, Németország csak mint világpolitikai esemény érdekel bennünket, itt a távoli Erdélyben. Igazi érdeklődésünk Csikszereda felé fordul. Ha Gyárfás győz, ez jelenti a magyar igazságot, egyiséget és összetartást, jelenti a demokrácia és a kisebbségi elv győzelmét. Ha Floreát hirdeti ki szenátornak a választási címök, ez nekünk keserű mosolyt és rezignációt jelent. Várjunk nyugodtan, türelmesen, hittel, azzal a hittel, amely az igazság győzelmében mindig bizik.

— A török nemzetgyűlés berekesztése. Angorából táviratozzák: A török nemzetgyűlés berekesztette második évi ülését. A következő ülés október 22-én kezdődik.

Miért fordul el Olaszország Romániától.

A besszarabiai egyezmény ratifikálásának érdekes háttere. — Olasz lap feltűnéstkeltő cikke.

(Bucuresti, április 25.) Az egyik, Mussolinihez közel álló folyóirat legutóbbi száma cikkét közli azokról az okokról, amelyek miatt Olaszország vonakodik ratifikálni a Párisban létrejött besszarabiai egyezményt. A lap szerint az egyezményt Oroszország távollétében kötötték és azt Anglia, valamint Franciaország még akkor ratifikálták, mielőtt Oroszországgal felvették volna a diplomáciai összeköttetést. Olaszország annak idején belpolitikai okokból nem járulhatott hozzá az egyezményhez, amelyet most már nem is ratifikálhat, mert nem irhat alá olyan nemzetközi megállapodást, amelyet az általa elismert és vele normális diplo-

máciai viszonyban élő Oroszország jelenléte nélkül, annak egyik volt területére vonatkozólag kötöttek. Olaszország azt kívánja, hogy a kérdésben mielőbb megegyezés jöjjön létre, mert Oroszország újból belépett az európai politika koncernjébe, így nem negligálható. A Cuvantul teljes terjedelmében közli az olasz folyóirat cikkét és hozzáfüzi, hogy annak megállapításai teljesen tévesek és tendenciózusak. Az olasz lap cikke kiábrándítólag hatott Olaszország barátságára tekintetében, mert éppen akkor jelent meg, amikor Románia már remélni kezdte, hogy a besszarabiai egyezmény ratifikálása olasz részről küszöbön áll.

Rémuralom tombol Bulgáriában.

Angol képviselők borzadva menekültek a bolgár szörnyűségek elől. — Az emigránsok detronizálni akarják a Koburg-dinasztiát.

(Bécsi tudósítónktól.) Belgrádon keresztül ma Bécsbe érkezett három angol képviselő, akik borzalmas színekben festik le a jelenlegi bulgáriai állapotokat. Colonel Malone konzervatív, Mac Kinder liberális és Wedgewood ezredes munkáspárti képviselők Bulgáriában jártak, hogy az ország jelenlegi helyzetét tanulmányozzák. Most visszatérnek Angliába és Bécsben a Közlöny bécsi tudósítója Wedgewood ezredessel beszélt, aki a következő borzalmas dolgokat mondotta el a Cankov-kormány megtörő politikájáról:

— Bulgáriából a legszörnyűbb benyomásokkal távoztunk. A szófia katonai diktatura a forradalom képét mutatja. Minden husz lépésnyire szuronyos katona, vagy szuronyos civil állítja meg az embereket, hogy igazolják magukat. Bulgáriában most a legjobb üzleteket a gyorsfényképezés csinálják, mert mindenki kénytelen magának azonnal fényképes igazolványt szerezni. Különösen sok a bolgár fővárosban a halálfejes macedonista. Hogy a letartóztatások arányairól fogalmat nyújtsak, elmondom a következőket: Egy izben öt percig álltunk a rendőrség épülete előtt. Ez alatt negyven letartóztatott embert vittek be a kapun. És ez így megy egész nap. A lakosság rémülete is indokolt. Egy asszonynak aznap tünt el a férje. Az asszony a rendőrségre ment a férjét keresni. Ott azt mondták, hogy rendben van a férje dolga, nemsokára viszontláthatja. Vi-

szont is látta, mert Szófia egyik uccájában holtan fekve a földön találták meg a férjét. Körmei le voltak az ujjairól szakítva, a haja ki volt tépve és a két füle le volt vágva. A pályaudvarhoz hajítás közben láttunk egy számozatlan kocsi, amelyben egy ember ült s két fegyveres ember állott mellette, akik revolverüket a homlokához szegezték. Ez aligha került élve vissza hozzátartozóihoz.

Az angol képviselő szerint eddig több mint 6000 embert tartóztattak le. Szerinte a Cankov-kormány az oka a kommunisták merényleteinek, mert az elmúlt két évben alig múlt el hét anélkül, hogy egy vezető kommunistát, vagy parasztpártit ne gyilkoltak volna meg. Véleménye tehát az, hogy a kormánynak az ellenzékkel szemben tanúsított erőszakos eljárása provokálta ki a merényletek sorozatát.

(Belgrád, április 25.) Itteni politikai körökben erősen tartja magát az a szenzációs hír, hogy a jugoszláv kormány kezébe került Boris bolgár királynak a levele, amelyet az agrárkommunista emigráció vezéréhez, Obovhoz írt. A király ebben a levélben felszólítja az emigránsokat, hogy térjenek vissza és lépjenek be a kormányba. A levélre állítólag Atanazov válaszolt, aki kijelentette, hogy az emigránsok hajlandók belépni a kormányba, de nem garantálják, hogy a Koburg-dinasztiát megtartják.

(Szófia, április 25.) A kormány javaslatot terjesztett elő,

amely módosítja az állam megvédéséről szóló törvényt, szigorítja a terroristák és összeesküvők büntérsaira és bűnpártolóira kiszabandó büntetéseket. Törvényjavaslatot terjeszt elő ezenkívül 10 millió leva hitelről, amelyet a merénylet által sújtott családok segélyezésére fordítanak. Vasárnap országszerte gyászsztentiszteleteket mondanak az áldozatok lelkéért s imádkozni fognak a királyért és hazáért. Londonból érkezett jelentés szerint a Daily Mail közli, hogy a kisantant hajlandó hozzájárulni a bolgár haderők létszámának emeléséhez azáltal a feltétellel, hogy a kommunista mozgalom elnyomásával a létszámot Bulgária ismét a békeszerződés szerinti létszámra szállítja le.

A német extronörökös bízik Hindenburg győzelmében.

(Berlin, április 25.) Vasárnap választ elnököt Németország. — Hindenburg tábornagy és dr. Marx volt kancellár, a német birodalmi elnökség két jelöltje között rendkívül erős küzdelem lesz amelyet előreláthatólag azok a tömegek fognak eldönteni, amelyek március 29-én nem szavaztak le. A Chicago Tribune berlini tudósítója beszélgetett a német extronörökösökkel az elnökválasztás kérdéséről. A trónörökös kijelentette, bizonyosra veszi Hindenburg megválasztását. Arra a kérdésre, hogy miért jelölték Hindenburgot Jarres helyett, azt válaszolta, hogy Hindenburg személye a monarchikus eszme megtestesülése Németországban. Szerinte Marx túlságosan belebonyolódott a Barmat-ügybe és ezért romlottak az esélyei is. Oven szenátor, az Egyesült Államok gazdasági biztosa táviratot intézett Hindenburghoz, melyben hangoztatja, valószínűleg azok a hírek, amelyek szerint külföldön kedvezőtlenül fogadnák jelöltségét.

„Tábornagy ur, — táviratozza Oven, — ön a német nép jó tulajdonságainak megtestesülése.” Párisból a legtöbb lap külön tudósítót küldött Berlinbe az elnökválasztásra. Sauerwein főszerkesztő a Matinben kijelenti, hogy a jelenlegi német elnökválasztás a tradíció és az új szellem összeütközése lesz. A kimenetel azonban bármilyen legyen is a német nép tulajdonképpen, mint a legtöbb nemzet, mégis ragaszkodik hagyományaihoz. Németország ezután is ragaszkodni fog a békeszerződés és főleg keleti határainak revíziójához, valamint Ausztria csatlakozásához, gyarmatainak visszaszerzéséhez és erős hadsereg szervezéséhez.

Hogyan fejlesztik Temesváron a gyáripárt

A belügyminiszter megsemmisítette Timisoarának és egy gyárvállalatnak telek adás-vételi szerződését.

(Saját tudósítónkól.) Míg mindenütt másutt a kormányok minden intézkedése odairányul, hogy az ipart és kereskedelmet előmozdítsák, annak fejlődését elősegítsék, addig Romániában léptenyomon találkozunk olyan rendelkezésekkel, melyek különösen a gyáripár felvirágzását s a meglévő üzemek kibővítését teszik lehetetlenné. Most egy feltűnést keltő eset történt, példaképe a helytelen közgazdasági politikának, a mely már eddig is mérhetetlen károkat okozott az országnak és egyben iskolapéldája annak a lehetetlen rendszernek, mely lehetővé teszi, hogy egy miniszteriumi tisztviselő egy város vezetőségének, sőt prefektusának, vagy is a kormány képviselőjének határozatát megsemmisítse anélkül, hogy rendelkezését, mellyel a prefektust is dezavválja — csak egyetlen egy szóval is indokolná.

Egy fiatal, fejlődésnek indult temesvári gyárvállalat telepének kibővítése vált szükségessé s így a gyár vezetősége a várostól a gyár közelében, a Buziáslút végén, a Turul cipőgyár és a vágóhid közötti városi telkekből házhelyet kért. A város az indokolt kérelemnek helyt adott s a gyár által felajánlott s a viszonyoknak megfelelő összegért a kért telket eladta a gyárnak. Ezt a határozatot a prefektus is jóváhagyta. A közigazgatási ügymenetel azonban előírja, hogy ezek az adásvételi szerződések jóváhagyás végett a belügyminiszteriumnak is felterjesztendők s így az iratok ezen formalitás elintézése végett oda el is küldettek. És most jött

a meglepetés: a miniszterium minden sor indokolás nélkül megsemmisítette a városi tanácsnak a prefektus, vagyis a kormány képviselője által már jóváhagyott határozatát.

Természetes, hogy a miniszteriumnak ez a váratlan döntése nemcsak az érdekelt gyárvállalatnál és a helyi hatóságoknál, hanem a nagyközönség körében is érthető megdöbbenést keltett.

Ősszel tárgyalják a választójogi törvényt.

(Bucuresti, április 25.) Lapjelentések szerint a kormány a választójogi tervezetet csak a parlament őszi ülészakán fogja letárgyaltatni.

Királyt választ Magyarországra.

Oszták legitimista körök szerint Horthy Miklós lemond a kormányzói méltóságról. — Zita exkirályné és Ottó Magyarországra mennek, s az országgyűlés királlyá választja néhai IV. Károly fiát.

A Közlöny bécsi tudósítója különböző bécsi hírforrások alapján, azt a szenzációs hírt közli, hogy Horthy Miklós kormányzó augusztusban lemondana kormányzói méltóságáról és a hatalmat átadja Ottónak, illetve Zitának, akik visszatérnek Magyarországra. A hír, dacára a hivatkozott hírforrásoknak, fantasztikumnak tűnik fel, de a cikket — épen érdekességénél fogva — itt adjuk:

(Bécs, április 25.) Oszták legitimista körök azt az érdekes hírt korpoltálják, hogy Zita exkirályné Ottó herceggel augusztusban Magyarországra jön. A jó legitimista forrásokkal rendelkező *Neues Wiener Journal* egyike legutóbbi számában feltűnő helyen közli, hogy a magyar legitimisták megegyeztek a Gombös-féle szabadkirályválasztó frakcióval, hogy Gombösök elismerék a Habsburgok trónigényét. Röviddel utána a *Das Neue Reich* keresztény-szocialista és legitimista folyóirat meg azt közölte, hogy Horthy kormányzó augusztusban lemond és átadja helyét legitim uralkodónak. A cikk írójában, aki dr. Da-

nubus álnév mögé rejtőzött, a beavatottak Huszár Károly a magyar nemzetgyűlés alelnökét vagy Vass József népielőli minisztert sejtik. A *Der Montag* című hétfői lap is, amely az oszták legitimisták hivatalos szócsöve, szintén mint pozitívumot közli, hogy Horthy és a legitimisták között paktum jött létre és ennek értelmében Horthy lemond, aminek fejében hercegi rangot, vitési birtokot és más elismeréseket kap. A bécsi lapok érdekes közleményeit a Budapesti megjelenő *Mai Nap* című orgánumon is átvette és részletesen foglalkozott velük, sőt formálisan kérdést intézett a magyar kormányhoz, amely azonban mind ezideig még válasza sem méltatta a különböző cikkeket és híreszteléseket, amiből egyesek szerint az következik, hogy a hírek sok komoly alappal nem bírhatnak, mások viszont a hallgatásban látják a fantasztikus hír igaz voltát. Legitimisták értesülése szerint a nagy változás a következőképpen folyta le:

Belpolitikailag előbb törvényerőre kell emelkednie a felsőházi törvényjavaslatnak. Ezután a nemzetgyűlés képviselőházzá fog át-

alakulni és a felsőházzal együtt fogja a törvényhozó országgyűlést alkotni. Horthy Miklós kormányzó, akit a nemzetgyűlés választott meg Magyarország ideiglenes államfőjéül, kiáltványban közölni fogja az országgyűlés két házával és az ország népével, hogy befejezettek tekinteli misszióját és a reáruházott hatalmat visszaadja a nemzetnek, illetőleg az azt képviselő országgyűlésnek. — Az országgyűlés két háza azután előre biztosított szótöbbséggel ki fogja mondani a jogfolytonosság helyreállítását, amely szerint Magyarország nem szűnt meg királyság lenni. A Habsburgok detronizálásáról hozott nemzetgyűlési alkotmánytörvény ugyan érvényben marad, amennyiben a Habsburgok a pragmatica sanctio értelmezése szerint megszüntek Magyarország örökös királyai lenni. Ezért az országgyűlés új dinasztiaát és uralkodót fog választani. Az új dinasztia a Habsburg-ház és az új uralkodó Ottó lesznek. Az országgyűlés által hozandó törvény szerint azonban nem a pragmatica sanctio és az 1867-es kiegyezés értelmében, hanem a nemzet új választásának alapján. — Ilyen módon tervezik a restauráció belpolitikai elintézését a formák szigorú betartásának alapján. Természetesen Ottó az uralkodó gyakorlatilag nem veheti meg a fiatalasága miatt, ezért az országgyűlés a regensi jogok gyakorlásával államtanácsot fog felruházni, amelynek tagjai az eddigi terv szerint a következő személyiségek lennének:

Zita királyné, József főherceg, Horthy Miklós kormányzó, Apponyi Albert gróf és Bethlen István gróf.

Oszták legitimista információk szerint erre vonatkozólag hamar végleges megegyezés jött létre és Horthy kormányzó lemondása augusztusra várható. (Szeremere Pál.)

TARCA

Briand, a renegát.

Érdekeségek az új francia kabinet külügyminiszteréről. — A francia politika nagy bohémje.

Briand a harmadik köztársaság legérdekesebb renegátja. Az élete színesebb, mint Millerandé, aki szintén renegát, de aki már régen kijelentette, hogy az ő „szocialista igényei minimumak”. Ebből a minimumból Briand tökélettel kovácsolt egész életére. Briand a francia politika nagy bohémje. Élete jórészt a parlament padjain és a nagy boulevard kávéházainak terraszán töltötte el. Ezek a kávéházak változtak aszerint, ahogy Briand politikája változott. Mint szocialista párttitkár és képviselő még a boulevard külső szélén, a Café Madridban tartotta üléseit, minden pletykát tudott a miniszterekről és ragyogóan adta elő azokat. — néhány évvel később, 1906-ban már miniszter Sarrien kabinetjében s akkor átteszi szék helyét a sokkal elegánsabb Café Weber-be a rue Royalra. Parlavánál csináltat ruhát és Old Englandnál fehérneműt, s az anekdotákat már nemcsak hallgatja, hanem

azokról is szól. A francia utca, ami Briand karrierjének dobogója volt, nem hálátlan és Briand megkapja a montmartrei kabaréban, ahol olyan sokáig volt éjszakai vendég, a maga kupléját. Briand szocialista volt, — nagyon bátor és hangos szocialista, olyannyira az, hogy erre a francia politikában még ma is, harmadik esztendő után, sokan emlékeznek. Közben Briand mindent elkövetett, hogy ezt az ifjúkori eltévelyedését jóvátegye. „Tárlalta fel” az általános sztrájkot, ő szervezte meg a francia sztrájk-organizációt s ő volt az első, aki miniszterelnöksége első hónapjában, 1910. októberében, minden rendelkezésére álló eszközzel, rendőrökkel és csendőrszörnyekkel, letörte a sztrájkot, mikor tulajdon kabinetjének belügyi államtitkárai is jogosnak jelezték azt neki. Briand gyorsan felejtett. Saint Nazaireben volt fiatal ügyvéd s természetesen szocialista: ő állította, hogy 1890. körül minden fiatal francia ügyvéd szocialista volt. Saint Nazaire-i ügyvédi karrierje hamar abbamaradt; egy nyilvános park öre bizalmas együttlétben látta a fiatal ügyvédet az ottani esküdtszék elnökének feleségével és feljelentette nyilvános szemérmesértés miatt. Briand, bethóna-

pi fogház és 200 frank pénzbüntetéssel a multjában, otthagyja a kaland után Saint Nazairet és Párisba siet, kezdetben Engliében ügyvédeskedik, aztán belátja a céltalanságát ennek a mesteriségnek a külvárosban s beköltözik a boulevardra, a Café Madridba. 1901-ben, a Waldeck-Rousseau kabinet idején Briand már titkár a pártban és tényező, akivel a parlamentben is számolnak. Közben soha egy könyvet nem olvasott, de kitűnően értett hozzá, hogy a könyvek tartalmát elmeséltesse magának a barátival. Néha ügyvédeskedik s ilyenkor elragadja a pártot, Páris. A bíróságot: Gustave Hervé háromszor menti ki az esküdtszék karmaiból, mindenkit meghát és arról győzi meg a hallgatóságot, amiről akarja. A szóbősége kifogyhatatlan. Van benne valami hanyag és fölényes; mindenki meg van győződve róla, hogy ez az a szocialista, aki végre cselekedni fog. Egy sztrájkmozgalom alkalmával egy fiatal munkást megölték; a kormány félt, hogy a temetés tüntetésekre adhat okot és elrendelte a katonai kordont. Briand, a fiatal párttitkár fölment a rendőrprefektushoz és így szól hozzá: „Ne állítsanak ki egyetlen katonát, egyetlen rendőrt Páris utcáira a temetés

őrájában s én becsületeszavamat adom, hogy minden rendben fog lezajlani.” A rendőrprefektus elfogadta Briand becsületeszavát, aki elment az anachista párthoz és megkérte őket, hogy tartsák fenn a temetést a rendet. Az anarchisták összeszedték minden megmozdítható emberüket Párisban és gummitobokkal kiállították őket az utcákra, amerre a temetés elhaladt, sorfalat állni a szocialistáknak; tízezer szervezett munkás defilrozott el az anarchisták sorfala előtt. Ez a bravur később felháborította Jaurést; de Briand akkor már hatalmon volt és megengedhette magának a tréfákat: Első minisztersége idején. Sarrien elnöksége alatt közoktatásügyi miniszter volt; ezt a kényelmes és csendes pozíciót arra használta fel, hogy új barátokat szerezzen magának és új körökbe jusson, anélkül, hogy szint kelene vallania s a pártja ejtené. Igy lett belső barátja a Rothschild-háznak; s a szocialista bizalommal a zselében, ártatlan arccal áll a miniszteri padban s egy programmon gondolkozott, amit később „L'Apaisement” címmel mint miniszterelnök sikerrel tájalt fel s amiben sem a szocialisták, se Rothschild nem csalódtak. A Sarrien követő Clemenceau-kormányban

Kintzig Jánosné felgyógyult.

A volt főispán neje elmondja a Közölnynek, hogyan történt a nagyszombati súlyosnak indult kocsiszerencsétlenség.

(Saját tudósítónktól.) Részletesen megemlékeztünk arról a balesetről, amely Kintzig János volt aradi főispán feleségét és Justh Margitot érte nagyszombat délutánján a szomszédos csanádmezei Kunágota községben. A két — Aradon széles körökben ismert — uriaszony kocsiját egy megbokrosodott ló elragadta, a könnyű jármű felborult és a benn ülők kiestek az utra. Kintzigné súlyosabb természetű lábrándulást és belső sérülést szenvedett, Justh Margitot pedig arcán és száján sebeztek meg az út kövei. A baleset után (bővebb értesítés nem érkezett Aradra, csak a család közvetlen környezetéből szivárgott ki annyi, hogy komolyabb következményekkel nem járt a baleset. Kintzig Jánosné ma délelőtt feltűnt az aradi kórházban, arca még sápadt, botra támaszkodik és látszanak rajta a kiállott izgalmak. Munkatársunk ma beszélt vele s ő a következőkben mondotta el a kellemetlen nagyszombati délután történetét:

— Régi barátónkné, Justh Margitnál voltunk látogatóban a húsvéti ünnepekre. Az ő birtokáról kocsiztunk be egy könnyű kocsin Kunágota községbe. Ketten ültünk a kocsiban, hátunk mögött a kocsis. Nem tudni miért, a ló, amelyet pedig már többször fogtak kocsiba, egyszerre megbokrosodott, rolianni kezdett. Justh Margit próbálta megfékezni a szilaj állatot, de képtelen volt rá. Mind a ketten belekapaszkodtunk a gyeplőbe, majd a kocsis is segítségünkre sietett, de

Briand már igazságügyminiszter s itt színt kellett vallania, mert Clemenceau nem tréfált s sztrájk esetében belelővetett a munkásokba. Briand tudomásul vette a regime-változást, maradt miniszter s mindenbe beleegyezett. Ekkor már nem messze volt a premier-széktől, amit két év múlva el is ér: gazdag, egy hercegnő szerelmével dicsekedhet, hatalmon van és elveszi feleségül egy reakciós képviselő gazdag özvegyét... Most már, hogy Briand miniszter elnök, mindenki megérti, hogy Franciaországnak a belső békére van szüksége s a szocializmust a helyes korlátok közé kell terelni. A bukása után megint csak ő jön vissza egy árnykabinettel, névtelen emberek egy hatalmas és híres renegát körül. Aztán hosszabb időre megbukik. Elutazik délvidekre s egészségesen, nagyszájúan, tapasztalatoktól csöpögve ül vissza a parlamentbe a képviselői padsorokba, ahonnan néha hosszabb-rövidebb időre előre rukkol egy miniszteri székbe. Örök figurája a francia politikának, megbízhatatlan és ravasz, aki jön és megy a francia fórumon, évtizedeken keresztül.

hárman sem bírtunk a mindjobban megvaduló koval. Már benn voltunk a községben, amikor a kocsi egyszerre felborult és úgy én, mint Justh Margit és a kocsis kibuktunk. Percekig eszméletlenül feküdtünk, senki sem jött segítségünkre, mert a község népe a feltámadási körmeneten volt. Végre magunkhoz tértünk. Justh Margitnak két fogat tört ki, az arca és a szája vérzett. Most már jobban van, alig látszik az arcán a behégedt seb, fogait azonban meg kell csináltatni és ő elég könnyű sérülésekkel szabadult.

Kedden érkeznek vissza a római zarándokok.

Ötnapos római tartózkodás után Nápolyba, majd onnan Firenzébe ment az arad-temesvári hívek csoportja

(Saját tudósítónktól.) Az arad-temesvár-bánati zarándokok elhagyták az Örök Várost, a zarándokút vége felé közeledtek. A római zarándoklat egyik résztvevőjétől ma levelet hozott a posta a Közölnynek: e lap már nem Rómából kelt: a kis bánati csapat ötnapos római tartózkodás után Nápolyba utazott s a zarándokok ma estig ott is tartózkodtak. Csodásan szép és nagyszerű programot éltek át nap-mag után az örökké mosolygó kék-egyi Nápolyban, ahol a zarándokcsapat legelőbb Szent Januárius templomát nézte meg. Kilenc órakor szétvált a csapat. Egyrésze hajókirándulást rendezett Sorrentoba, másrésze Capriba ment, többen pedig inkább a városban maradtak és a különböző szép műemlékeket, a világhírű múzeumot és az aquáriust keresték fel. A Szentév-bánati zarándokai — amint a levelező-lap jelzi — még a szombati napot is Nápolyban töltötték, amikor az egész délelőttön át Pompeit és az Etna vulkánt tekintették meg, majd egy órakor visszatértek Nápolyba, ahonnan ebéd után villamoson a várostól körülbelül hat kilométerre fekvő Posilipoba mentek. A kis dombon

Nekem megrándult a lábom, tíz napig nem mozdulhattam a kunágotai Justh-kastélyból. Most aradi orvosok kezelnek, minden jóval biztatnak és szeretném hinni, hogy belső sérüléseim nem komplikáltak. Egyelőre pihennem kell és az orvos utasításaihoz tartanom magamat.

A nagy ijedelmén átment Kintzig Jánosné most már határozottan a javulás útján van és csak a kezében levő főt emlékezteti őt arra, hogy Nagyszombat délutánján milyen halálos veszedelemben forgott.

épült falu egyike a legérdekesebb olasz falvaknak, számos csinos villa teszi vonzóvá és különösen érdekes a *Virgil síremlékének* nevezett rom. Szombaton este hazafelé indult az ájtatos sereg. Utjukat azonban Firenzében megszakítják. Vasárnap reggel érkeznek oda s egész napi ottlétüket arra áldozzák, hogy a sok-sok gyönyörű műemlék közül néhányat megnézzenek, így a Santa Maria Novellát, a gyönyörű firenzei dómot, Campanilét, Baptistériumot, Santa Crocét és több múzeumot és képtárt, meg a régi szép palotákat a Palazzo Vecchio, Palazzo degli Uffizi és a Palazzo Pitti. A zarándokcsapatnak vasárnap délután még egy rendkívül érdekes és elbűvölően szép látványosságban lesz része: Firenze vasárnap délután rendezti meg a szokásos *tavaszi virágünnepélyt*, amelyre Viktor Emánuel olasz királyt is odavárják. Ezzel ki is merül a zarándokok programja: hétfőn reggel hat órakor Bologna—Velence és Triestben keresztül visszaindul Firenzéből a bánati zarándokok kis csapata s a Rómát, Nápolyt megjárta katolikus hívek április 28-án kedden éjjel érkeznek vissza Aradra sok szép emlékekkel szívükben.

Lépfenében meghalt egy glogováci mészáros.

Megdöbbeatő szerencsétlenség — felületesség miatt. Egy lépfenés marha megfertőzött két embert.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas eset tartja izgalomban az aradmezei Glogovac községet. Keller Antal odaváló mészárosnak a napokban megbetegedett egyik marhája, ami arra készítette Kellert, hogy levágja az állatot. Segítségül hívta Dörner Antal ugyancsak odaváló mészáros segédét és ketten annak rendje és módja szerint elvégezték a munkát. A szomszédoknak azonban igen gyanus volt az állat betegsége s azért azt — mielőtt húsát közfogyasztásra kiadták volna — meg akarták mutatni a hatósági állatorvosnak. A községi állatorvos azonban jelenleg szabadságon van és ezért Aradról hívták ki Popovicu Dávid járási állatorvost. Popovicu megvizsgálta a már feldarabolt marhahúsát és megállapította, hogy a

levágott állat lépfenében, ebben a rettenetes és embereket is fertőző betegségben szenvedett. Természetesen megtiltotta a hús forgalombahozását és egyben intézkedett, hogy a beteg állat húsát megsemmisítsék, illetve emberei élvezetre alkalmatlanná tegyék. Beszélgetés közben észrevette, hogy Keller újján egy kis kárcolás van és figyelmeztette őt, hogy a lépfene embereket is könnyen fertőz, menjen be azonnal Aradra a közkörházba és oltassa be magát szérummal, mert hanyagságának súlyosabb következményei is lehetnek. Keller azonban nem vette legyintett egyet:

— Ugyan állatorvos ur! Nem lesz az olyan veszedelmes! Minden betegségre a legjobb orvoság egy pohár pálinka.

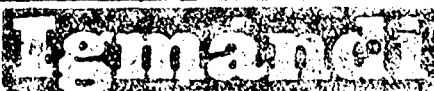
Felhajtott pár pohár pálinkát és nem törődött többé a dologgal. Másnap rosszul érezte magát, azután rohamosan súlyosbodott az állapota és három nap múlva rettenetes kínok között meghalt. Dörner Antal mészáros segéd, aki mészáros szokás szerint pusztán kézzel szedte ki a marha belső részeit, szintén megfertőzte magát. Az egyik kézfején volt egy kis kárcolás s a lépfenés hús közvetlen érintkezésbe került a friss kárcolással. Dörner keze másnap már úszkösödni kezdett. A megrémült mészáros azonnal bejött az aradi közkörházba, ahol kezelés alá vették és megállapították, hogy a szerencsétlen embernek lépfenéje van. Rögtön szérum-oltásokat kapott és mára állapota javult. Az orvosok remélik, hogy megmenthetik az életnek és ha a betegsége szerencsésen folyik le, még karját sem kell amputálni.

Milliárdos család a budapesti postán.

Hamis pénzesutalványokat fizettek ki a postaigazgatósággal.

(Budapest, április 25.) A budapesti postaigazgatóságnak a legutóbbi hónapokban feltűnt, hogy a postautalványok alapján kikészített pénzek összege sokkal nagyobb, mint a postán feladott összegek. A rendőrségen jelentést tettek és a detektívek rövid idő alatt kinyomozták, hogy a valódi pénzeslevelek közé három fiatalember, — akik közül ketten magántisztviselők, — hamis pénzesleveleket csempésztek be, amelyeket hamis bélyegzőkkel ökl láttak el. A nyomozást Munkácsi Artur detektívfelügyelő vezette, aki több detektívje kíséretében először Ujfehértóra utazott le és az ott eszközölt kihallgatások során állapították meg, hogy a csalások főbűnöse Lengyel Sándor volt postatiszt, az ottani postamester fia, akit különböző szabálytalanságok miatt büntetésből bocsájtottak el állásából. Kiderült, hogy Lengyel gyakran leutazott Ujfehértóra és onnan néhány nap múlva mindig visszatért Budapestre. Budapesten számos kereskedőtől vásárolt különböző árukat, amelyek pénzbeli ellenértékét különböző vidéki állomásokon, így többek között Ujfehértón adták fel hamis utalványokkal. Lengyel a postaszakokhoz kulcsot szerzett, s amikor azok már le voltak zárva, akkor kinyitotta őket és elhelyezte bennük a hamis utalványokat. Kinyomozták, hogy Lengyel tetteitársai Klein Adolf, Ziegelbaum Lajosné és Bárd Endre voltak. A megtartott házkutatások során Bárd nyomdász lakásán négy hamis bélyegzőt találtak. A csalók mindent bevallottak. A hamis utalványokkal körülbelül egy milliárddal károsították meg a postát.

Ehgyomorra fél pohár SCHMIDTHAUER - féle

keserűvíz

jó étvágyat, kellemes közérzést és munkakedvet biztosít. Az IGMÁNDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvízzel.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZLET

* A timisoarai (temesvári) színház műsora. Vasárnap délután 11 órakor: Az Arany János Társaság Jókai-ünnepélye, d. u. fél 3 órakor: Nótás kapitány, 6 órakor: Olasz asszony; 9 órakor: Krizantém.

* Utolsó előadás az aradi Thália-Cabaretben. Ma, vasárnap este van az utolsó előadás az aradi Tháliában. Bácskay Sándor jutalomjátéka. Új pikáns műsor keretében, színpadon kizárólag csak nagykorúak részére Kis Dóra. Váradi Aladár teljesen új szöveggel szintén fellép. Kezdeté 9 órakor.

* Színházyitás Aradon. Május ötödikén kezdődik meg Aradon az új színi szezon. A színtársulat most szeptemberig marad Aradon és a szezon alatt érdekes ujdonságokat mutat be. A szezonnyitó előadás május 5-én este lesz a téli színházban, ahol a „Krizantém” című operett-ujdonságot mutatja be a színtársulat énekes-szenélyezete.

* A budapesti színházak műsora. Budapestről jelentik: A Vigszínház szombaton este mutatta be igazán nagy siker mellett Jerome K. Jerome pompás vígjátékát, a *Fanny és a cselédkérdés*-t; a rendkívül mulatságos ujdonságban hála-lásnál hálásabb szerepek adnak alkalmat hatásos alakításokra. A Fanny és a cselédkérdés a most következő hét műsorán sokszor szerepel. — A *Renaissance-Színház* május 1-én, pénteken, érdekes énekes bemutatót hoz: Farkas Imrénének a népszerű írónak és zeneszerzőnek *Májusi muzsika* című operettjét, melynek szövegét Harsányi Zsolt társaságában írta. — Igazi Farkas Imre muzsikával van tele ez az izig-vérig magyar levegőjű pompás operett, amelynek minden egyes száma külön slágernek ígérkezik. A bübajos darab főszerepeit Illosvay Rózsi, Lázár Mária, Kompóthy Gyula, Bérczy Ernő, Maklár, Bánóczy, Sugár, Lévai Berta játsszák. Rendező: Bérczy. — A *Halló, Amerika!* a *Fővárosi Operettszínházban* minden este zsúfolt nézőtér előtt kerül színpadra. A Nemzetközi Vásár alkalmából rendkívül sok vidéki és külföldi nézője van a szenzációs revünek. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal a *Nótás kapitányt* adják. — A *Király-Színházban* egész héten minden este a gyönyörű zenéjű Jacobi-Martos-Bródy-operett, a *„Szibill”* kerül színpadra. A főszerepekben mindenkori Lábass Juci, Honthy Hanna, Berky Lili, Nádor Rátkai, Latabár, Szentmihályi, Vendrey lép fel. Most és jövő vasárnap délután Kálmán Imre több mint 150 előadást elért operettje, *„Marica grófnő”* megy. — *„Magnetic”* — *„Csibé”*. A Magyar Színházban ezen a héten is felváltva kerül színpadra az idei szezon két legnagyobb sikere. Pásztor Árpád színműve, a *„Magnetic”* hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este megy. Csontos Gyula, Törzs, Tassy Mária, T. Oláh Böske, Báthory Giza, Körmendy felléptével a főszerepekben. Most és jövő vasárnap délután Fazekas Imre

nagysikerű drámája, az *„Altona”* kerül színpadra. — A *Belvárosi Színház* jövő hetét Biró Lajos nagysikerű színijátéka, *„Mariska vagy A házasságtörés komédiája”* és Yves Mirande *„En már ilyen vagyok”* című remek francia bohózatát töltik be. Előbbi hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este, utóbbi kedden, csütörtökön és szombaton kerül színpadra. Most vasárnap délután Fodor László szellemes vígjátéka, *„A nagyságos asszonyt már láttam valahol”*, jövő vasárnap délután Szenes Béla népszerű *„Olasz asszonya”* van műsorán. — A *Blaha Lujza-szín-*

házban jövő héten is folytatja venégiátékát Alfredo Uferini és világhírű artista társulata. Naponta két előadást tartanak, és pedig fél 7 és 9 órai kezdettel, melyek során a mágia, bűvészet és illuzionizmus csodáit mutatják be a modern technikai felszerelések felhasználásával. Vasárnap délután egy harmadik, 3 órakor kezdődő előadást is tartanak; ez az előadás mérsékelt helyáru. Péntektől kezdődőleg ismét a szépségjü *„Fi-Fi”*, a Blaha Lujza-színház nagysikerű operettje van műsorán. Jövő vasárnap délután *„Szulamit”* kerül színpadra.

Megszólalt a multak világszép-asszonya

Öz. Fábán Lajosné elmondja a Közlönynek élete legérdekesebb eseményeit. — Akit szíve ellenére adtak Budapest vaskezü főkapitányához. — Második házasságában találta meg élete igaz boldogságát.

(Saját tudósítónktól.) Paulison, fenn a hegyek és a Maros között, az illatos szőlők közé beépített kis villában lakik egy fehérhajú, gyönyörű remete asszony. A vonásai nemesen finomak, a tartása még mindig egyenes, pedig más asszony hátát ugyancsak meghajlítja a sok esztendő. És a szeméből nagy bánatok és fájdalmak tüze lobog. A remeteasszony — igazi méltóságos asszony. Kétszeresen is méltóságos. Első férje Török János Budapest híres-neves főkapitánya, miniszteri és királyi tanácsos, második férje dr. Fábán Lajos Arad néhai törvényszéki elnöke, kurial bíró és a Szent István-rend tulajdonosa. Mind a két nagy ember már a multé, csak komoly lexikonok sorolják fel tetteiket és régivágású öreg urak emlékeznek még rájuk. A nagy emberek asszonya azonban itt maradt, beletemetkezik a káprázatos multba, nem akarja, nem tudja meglátni, hogy rettenetes tornádók viharoztak végig a világon, amelyek ráfagyasztották az arcra a mosolygást, amelyek agastyánt csináltak a gyermekből és komor gyászfényvel vonták be a ragyogást. A remete asszony néha-néha bejön Aradra, asszony-leányához, unokáihoz, szordinós hangján elbeszélget velük, aztán megy vissza a szőlőbe, fel a hegyekre. Kérni kellett őt hosszan, meggyőzően, hogy tárja fel egy pillanatra pompázó multját és csak sokára és nehezen engedett az 1925-ös esztendő kíváncsiságának. Nem szőtt egy szót sem, csak bánatos mosollyal, multba tévedő tekintettel kikeresett régi megsárgult újságpaksamétát. És a sok hervatag újságból lassan előtörve kikerekedik egy hangulatosan szép romantikus történet, amilyeneket a nagy Jókai írt.

Hetedhét-vármegye híres szép asszonya.

A „Neue Temesvárer Zeitung” 1878. december 7-iki száma hatalmas cikkben számol be, hogy Török János Temesvár városi fiatal polgármestere, a Bánát modern fővárosának megteremtője asszonyt hozott a házhoz. Gyönyörű szép fiatal asszonyt, a gazdag

és ismert kudurci Rieger Ilonát, a kire igazán ráillett a mondás, hogy inkább a napra lehetett nézni, de órá nem. Három napig tartott az esküvő, vigadott az egész város, virág borította a szép asszony lábnyomát. Nagy ember volt Török János és naggyá, szép pé fejlesztette városát, melynek 28 éves korában polgármestere. — Ő vezette be a villanyt először Magyarországon, színházat szerzett Temesvárnak, és a tünnyán, lomhán terpeszkedő bánati ősi városból forró lüktetésű empórumot varázsolt. A fiatal asszony azonban nem volt teljesen boldog. Régi gyermekkori szerelmem fiúzte unokabátyjához Fábán Lajoshoz, a halhatatlan Fábán Gábor fiához, de a szülői akarat a merészen nekilendülő Török Jánoshoz parancsolta. Belenyugodott és lett polgármesterné, Temesvár ünnepelt asszonyává.

Tisza Kálmán Pestre viszi Temesvár organizátorát.

Tisza Kálmán, a generális folyton széjjel nézett az országban, hogy hol fedez fel egy kivételes tudású embert. Így esett a választás Török Jánosra, akinek rendkívüli szervezőképessége nagyon imponált neki. Felhozatta Pestre és megtette főkapitánynak. Akkoriban igen ziláltak voltak a budapesti közbiztonsági állapotok és az erélytelen Thaisz főkapitány után az erélyes Török Jánostól remélte Tisza, hogy rendet terem. Egyszeribe nagy és ismert ember lett Török János. Hallatlan szigorral és eréllyel irtotta ki a gyomot a magyar fővárosból. Jelmező, hogy Paul Lindau a kiváló német író, amikor 1885-ben Budapestben járt tárcát írt a „Budapester Tageblatt”-ban, hogy ez a szigorú Török teljesen kiirtotta a régi betyárromantikát, a Király- és Dob-uccák éjszakai hangulatát és most már Európának ez a fővárosa is teljesen mintaszerű fővárossá lett. Török János erre levelet írt Berlinbe Lindaunak, amelyben kifejtette, hogy az ifjú Magyarországnak nem betyárromantikára van szüksége, hanem konszolidációra. Ettől kezdve állandó lett a barátság és a levélváltás a két ember között. Török főkapitány

nagy házat vitt Budapesten és a Ferenc József rakparton lévő parlotában fényes estélyek voltak. A szépséges fiatal asszony állandó ünneplés tárgya volt, mindenütt ott kellett lennie és ha kocsiján végigrobogott a pesti utcákon, mindenütt megálltak az emberek.

A pompa nem jelent mindig boldogságot.

Most a fakó újságpapírosok helyett a fehérhajú méltóságos asszony beszél.

— És most, ha úgy visszagon-dolok a nagy és fényes életre, úgy látom, hogy még sem voltam boldog. Török János udvarias, figyelmes ember volt, de minden idejét lekötötte a hivatal, ugyszólván alig szentelhetett időt nekem. Péig én úgy vágyódtam egy kis melegség után. Állandóan jártak a házunkhoz Görgey Artur és Görgey István, Gyulay Pál, Dóczy Lajos, Pulszky Ágost, Arany László, akiknek a felesége a legjobb barátnőm volt, Szalay Péter és Imre, Jekelfalussy Lajos és még sokan a régi Budapesti patricius családjai közül. Ugyszólván ezekkel töltöttem el minden időmet. Színház, opera, nagy ünnepek, csak éppen családi melegség nem jutott osztályrészül. Valahogy egészen mást vártam a házassálettől.

1892-ben hirtelen, szívizéhlü-désben meghalt a nagy budapesti főkapitány. Holttestét levitték Temesvárra, ahol diszsihelyet kapott és a szomorú özvegy is ott hagyta a szép fővárost. Már a következő évben házasságra lépett gyermekkori szerelmével Fábán Lajos aradi törvényszéki bíróval és ezzel életének egy másik szakka kezdődött el.

A pesti ragyogás után az aradi csönd.

Fábán Lajos érdemelt megörökíteni nem kell. Annyira hozzártározott ő ennek a városnak az újabbkori fejlődéséhez és annyira a közelmulté, hogy szinte kegyeletsértés lenne róla portrét rajzolni. Most csak egy gyászoló, vergődő asszonyi szív megfigyelései öltének testet az újsághasábon. Fábán Lajosné második házasságában megtalálta azt, amit első házasságában olyan nagyon nélkülözött: a családi otthon melegét. Az aradi törvényszék egykori elnöke típusa volt a vidéki magyar urnak. Melegsívű, családjának élő hivatalában igazságos és humanista, hivatalán kívül a vidéki élet csendjét szereti, vadászat, együtt van a barátival. Nem vágyódik rang, kitüntetés után, nem akar elmozdulni az álmos Aradról, fel a világvárosba: Budapestre. Többször megkínálják magas pozícióval, de ő mindig visszautasítja, fél, hogy akkor itt kellene hagynia imádott Aradját. És felesége, akinek úgy kell a csillogás és napfény, mint a virágnak az eső, hűségesen, lemondással kitart mellette. Hiába kéri, ösztökéli férjét, hogy ne utasítsa vissza a Pestről jövő kegyet, hiszen a tudás is predestinálja arra, hogy nagy ember legyen. Fábán Lajos nem akar más lenni, mint törvényszéki elnök. És a feleség megtanulja, mi az a vidéki,

Bármily nagy-ságu tárgyak **nikkelezését, ezüstözését és aranyozását** válla- Régi tárgya- ujjá alaki- tok Brandesz, Arad, P. Av- ram lancu 7.

csörd, megtanul lemondani báfakról, ragyogásról, híres nagy emberek társaságáról, lassan morzsolja le szép éveit és felnéveli gyermekeit. Ugyszólván alig jár társaságba, egész élete a Fábian-necai ódon Fábian-kuriában zajlik le.

Azután az 1917-es esztendő elrabolja második férjét is. És ettől kezdve datálódik a paulisi remeteség. Az egykori gyönyörű szöke haj megfihéredik és hetedikét-vármegyék híres szép asszonyából ne mesvereti matróna lett, akit ma már csak unokái érdekelnek.

A falon azonban ott függ Innocent mester egy halvány tónusú szép portréja, rég elmúlt idők néres szép asszonya mosolyog le egy finom és nemes matrónára. Valahogy olyan szép az, amikor a múlt és a jelen így összetalálkoznak. Mintha ez a találkozás valamilyen romantikus Jókai-novellából lépne ki.

(Károly Sándor.)

Mérnökpoéta Aradon.

Verseskönyvet írt Németh Zsigmond, az Acsev. volt főmérnöke.

(Saját tud.) Kis kék könyvecské fekszik a szerkesztőségi asztalon. Irodalmi termék. A címe nem mindennapi: „Libella, műszaki rigmusok, Alder hárfáján pengeti Cirkalom.“ A Cirkalom nevű lantos, aki a verseket pengeti a polgári életben Németh Zsigmond nyugalmazott Acsev. főmérnök, finom humoru szakember, aki a maga száraz és pedáns mesterségében is lírát talál és érdekesen furcsa verselő formában rimekbe önti a mérnöki életet. Eddig a mindennapi élet szesz megnyilvánulásai megillettek már költöket, sőt lehet mondani, hogy foglalkozási ágak szerint lehetne már csoportosítani a verselőket. A mérnökség költője azonban még nem született meg és Németh Zsigmond főmérnöké az érdem, hogy a mérőláncban, körzében, collstockban, triangulumban, plajbászbán, műszaki zsebkönyvben és „nézgevonasz“-ban is talált költői szépséget. A versek még jobb időkben születtek, amikor az emberek nem savanyodtak még meg és mosoly helyett nem állt torzvigyorgásra a szájuk, amikor nem viharzott még át felettük egy rettenetes négy esztendő farnádó.

Öletes és szellemes vers, amit Németh Zsigmond egy régi mérnök-kongresszusra írt, amelyben leírja a mérnöki műszerek kongresszusát. Megszemélyesíti és beszélgeti a sok komor és furcsa nevű tárgyat és ezek során elmondják bánatukat. Laikus ember fülének furcsán hangzanak ezek a bánatok, de a mérnök-szakemberek bizonyára megértik. Másik érdekes vers „A vasbeton“, amely formális himnusz ehhez a szilárd anyaghoz, amely dacol az idő vasfogával. Hasonlóan szép a „Hid románc“ is, amelyben a költő-mérnök elégiát dalol a hidról, mint a legzseniálisabb kompozícióról, azután következik az emelődaru, amelynek titáni mérete és pompás technikai szerkezete szintén megillette Németh Zsigmondot. Egy szatirikus hosszabb költeményben a technikusok nevelésével

foglalkozó maró gunnyat, majd „Egy kis rektifikálás“ címen vidám kuplét zeng, amelyben a társadalmi fonákságot ostromozza. A kis könyv igazán érdekes olvasmány és különösen az egyes szak kifejezéseket megértő mérnökök

számára. Némets Zsigmond tehetséges mérnökember és az irodalom berkeiben sem téved el, hiszen pompás műszereivel olyan utat vághat magának ezen a furcsa terepemen, amilyent csak akar.

Hétfőn kezdődik a Reinitz-pör Szatmáron.

Satu-Mare (Szatmárról) jelentik: Hétfőn reggel kezdődik Szatmáron az utóbbi idők egyik legnagyobb bünpörének a tárgyalása, Reinitz Jakab áll bírái elé, hogy feleljen bűnelért. A nagyszabású pör iránt óriási az érdeklődés és már minden belépőjegy elfogyott. Rengeteg romániai és külföldi újságíró jelentette be részvételét, közöttük több bécsi és egy angol lap tudósítója is. A tárgyalásra úgy a vád, mint a védelem teljesen új bizonyítékokkal fog felvonulni, úgy, hogy a több napra terjedő tárgyalás igen izgalmas lefolyásnak ígérkezik.

Aradi ifju a Vad-Nyugat ösrengetegében.

Ahol mindennapra esik egy gyilkosság, vagy egy vonatrablás. — Indiánok, a titokzatos őslakók.

Levelet hozott a posta messzi Amerikából: Revillac János, lapunk hűséges híve és olvasója, akinek színes írását már többször közöltük, most a Vad-Nyugat rejtelméről írja az alábbi érdekes sorokat:

(El Paso-Texas, április hó.)

A vonatunk a főváros munkásnegyedem halad keresztül, mögöttük a Popocatepetl 5400 méteres csúcsát a felkelő nap vakító ezüstbe öltözteti. Körülöttünk szeszélyesvonalu, fehér tetejű hegyóriások magaslanak. Reggel fél nyolc. A kis vályogkanyhók a pos tetőin rikitőszinű ruhadarabokat szárítanak a rongyokban öltözött, maszatos gyermekcsereg ácsorog a házak előtt. A vonat elhagyja az utolsó kanyhót és lassan haladva a hegyek között, kitérünk a körülvevő hegygyűrűből. A napsugarak végtelen, zöld lenyitkot öntenek végig. Dus exotikus növények örökzöld laka, ültetvények... ezérféle színen pompázik az egész táj. A vasútvonal mentén farmok terülnek el. Órákhosszat haladunk, amíg elérünk egy mexikói falut. A zöld lombok és színes virágok között elrejtett lapostetejű, négyszögű vályogházak, az állig felfegyverkezett, széles kalapokat viselő mexikóiak a színes pokrócokba burkolt nők. A mexikói naptól vörösbarnára színezett indiánok mint egy mozi filmből kiszakított részlet vonul fel előttünk. Ezek a falvak, az emberek úgy tűnnek fel, mintha évszázadok óta semmit sem változtak volna és a civilizációnak sehol semmi nyoma...

A kis állomásokon mindenütt éktelen zivaj fogadja az utasokat: a gyümölcsárusok egymást tukkálva kínálják a banánt, ananászt, narancsot és a különös ízű tipikus mexikói ételeket, a torulást, az enchiladast és a mexikói italt, a pulquet. A pokrócokban burkolt indiánok láthatóan fáznak a meleg napsugarakban. Vonatunk 70 kilométeres sebességgel halad... A civilizáció egyetlen nyoma ez az amerikai petroleummozdonyóriás. Mögötte egy sor Pullmann kocsi. Az állomásokon katonaság táborozik a szabad ég alatt, egész családjukkal együtt. A tüzek körül a nők készítik a torulást, mezitlábba gyermekeiket hancurozik és a

katonák pokrócokba burkolva fekszenek a földön; ez az állomás őrsége. Mindenütt katonaság, a vonat tetején, minden egyes kocsiában, a vonat elején és végén pedig speciálkocsik a katonaság részére, a lörésekből fegyvercsövek kandikálnak ki. Ennek dacára ma is elég gyakoriak a vonatrablások. A lemenő nap sugarai a végtelen hegyláncokat aranyfűrdővel övezi: szinte aranyhegyeknek látszanak. És nagyon sok erdélyi kivándorolt dolgozik a bányák mélyén.

A fülkében velem szemben két indián beszélget halkán... láttam valahol ezeket az arcokat. Ugyanezeket az arcvonásokat, a vastag, felőgő ajkakat, a különös mosolyt: a dallamosan elnyújtott szavak is ismerősök. A sokféle típus között, az őslakók, az indiánok megtévesztően hasonlítanak egymásra. Lehet, hogy ha az ember sokáig közöttük él, meg tudja különböztetni ezeket az egyforma arcokat... Amint azzal a stereotyp mosollyal ajkukon, halkán beszélgetnek egymással, a világ legbékésebb embereinek látszanak az indiánok. De lehet, hogy ugyanezek az emberek tegnap idegen farmereket gyilkoltak hátborzongató kegyetlenséggel, minden lelki emóció nélkül valahol egy vonatot fosztottak ki. Ki tudhatja? A lelkük éppen olyan különös nekünk, mint exotikus, érthetetlen hazájuk.

A véres forradalmak úgy látszik hozzászoktatták az embereket ahhoz, hogy minden lelki emóció nélkül gyilkolni tudjanak. Mexikó állam fennállása óta állandóak benne a forradalmak. Ezek akasztották meg az országot fejlődésében. A kis vályogkanyóban a kis mexikói forradalmi mesék és dalok mellett nő fel. A hős Portofiró Diaz, a mexikói Lincoln, meg a forradalmak többi vezére, a generálisok és a nemkevesbbé hős rablóvezérek mind ott élnek a mexikói dalokban. Az utóbbi időkben ugyan javultak az állapotok, amit fényesen igazol az az itt szokottan tény, hogy Obregon generális, az utolsó köztársasági elnök épségben menekült el. Kiseb forradalmak azonban most is állandóak, különösen a déli részekben. A vonatrablások is redukálódtak, legfeljebb ha minden hónapban fosztanak ki egy-egy vonatot, hol ott azelőtt mindennapok voltak

ezek. A költészet és népdal a vonatrablásokat is megőrökiti — nemzeti hősként. Lassankint azonban letűnik Mexikó romantikus kora... kivessznek a rablóvezérek, forradalmárok és az utolsó darab „vadnyugat“ helyét a rohanó civilizáció foglalja el... Revillac János.

Különös kilakoltatás.

Amikor gramofonnal üzik ki a lakószobájából.

(Saját tudósítónktól.) Különös háborúság támadt Aradon egy belvárosi lakás főbérője és albérője között. A főbérő, aki mindenáron ki akarta tenni lakóját az általa bérelt szobából, hogy célját elérje, különös trükközés folyamodott: valósággal kigrammofonozta lakóját. A humoros eset így történt:

A belváros egyik legforgalmasabb utcájában háromszobás lakást bérel egy ismert nevű aradi özvegy uriaszöny, aki öt évvel ezelőtt — megváltozott viszonyai következtében — kénytelen volt egyik szobáját albérletbe adni. A szobát konyhaszolgáltatással egyetemben bérbe is vette egy kereskedelmi utazó, aki családával öt esztendő óta zavartalanul lakik ott. Mostanában úgy alakult a helyzet, hogy az uriaszönynek szüksége lett a szobára, de ahhoz nem jutott hozzá, mert albérője nem kapott másik lakást s így nem akart kiköltözni.

A főbérő erre különös eszközözés folyamodott. Egy gramofont vásárolt, a gyártmány minőségére most kivételesen nem feleltett súlyt és a készüléket elhelyezte a szomszéd szobában. Reggel a közeli templom órája alig fejezte be a nyolc ütést, megszólalt a gramofon. Megszólalt és szünet nélkül járt egész este kilencig. Vig és szomorú melódiák ömlöttek ki váltakozva fölcserélből. Két lemez volt, a változatosságra is figyelemmel volt a főbérő, az egyik vig volt, a másik szomorú. És amellet, nyugótt a gramofon, krákolgott is a rosszindulatú masina. Az első nap még csak eltelt valahogy, de a második nap délelben remegett az idegességtől az albérő keze, mikor a levest káncalozta. Beizent a csaléddel:

— Kérem, nagyságos asszony, hagyja abba a zenélést, mert beleőrülök.

— Azt csinálom a lakáson, ami tetszik és különben sem érdekelnek az albérő ur magánügyei! — így a válasza.

A harmadik nap már a fejüket is gramofontölcsérnek hitték, amelyen ugyanazok a hangok bugyborékolnak ki. A harcot a főbérő nyerte meg, albérőli kijelentették, hogy nem bírják tovább a hangversenyt és azonnal kiköltöztek.

Nézze meg a Sándor Hiriaproda antiquar könyvkirakatát, Arad.

HIREK

Nikolits Döme

elbucsurult az ügyvédségtől.

Negyvenhét évig egyfolytában az igazság szolgálatában.

Erdekes és megható aktus folyt le ma az aradi törvényszéken. Nikolits Döme volt aradi, jelenleg radnai ügyvéd, az aradi ügyvédi kamara egyik legrégebb tagja bucsubeszédét mondotta el a bírák és az egybegyűlt kollegák és közönség előtt. Negyvenhét évi megszakítás nélküli ügyvédi gyakorlat után, maga mögött hagyva egy érdemes és szép mulat, visszavonul a magányba. Megöregedett, elfáradt, nem bírja már el azokat az izgalmakat, amelyek a hivatásával járnak, hátralévő éveit csendes pihenéssel és szemlélődéssel akarja már eltölteni. Nikolits Döme karakterisztikusan érdekes alakja volt Arad életének, minden kulturális mozgalomnak az élén állott, a magyar dalnak és színeszetnek mindenkor igaz és lelkes támogatója volt, a régi időkben a színeszet istápolása, megsegítése szinte egybeforr Nikolits névvel. A mai tárgyaláson úgy a bírák, mint az ügyvédek és a közönség megilletődve hallgatták végig az utóljára tárgyaló ügyvéd hatvyudalát.

— Az Aradi Közlöny kiküldött tudósítója Szatmáron. Egész Európa lázasan figyelő szemmel tekint Szatmár felé: itt folyik le az utóbbi idők egyik legnagyobb és legbonyolultabb bűnpörének a tárgyalása. Az „Aradi Közlöny”, amely minden eseményről elsőnek ad hírt óriási olvasótáborának, ezuttal is külön tudósítót küldött ki Szatmárra, aki a Reinitz-bűnpör minden fázisáról a legrészletesebb távirat- és telefonjelentésben számol be. Pilisi Géza, az „Aradi Közlöny” munkatársa már el is utazott Szatmárra és gyors telefonjelentései a tárgyalásról, a tárgyalás publikumáról, a hatalmas pör összes szereplőiről: bírakról, ügyészeiről, védőiről, tanukról és vádlottiról, azonkívül a város izgalmas és forró hangulatáról szóló vonzó és nívós tudósításai fognak napvilágot látni lapunk hasábjain. A szenzációs bűnpör tárgyalása hétfőn reggel kezdődik és keddi számunkban már bő és részletes cikk hozza a Reinitz-bűnpör első napjának teljes és mindenről beszámoló anyagát.

— Alhir román-orosz határmenti mozgósításról. Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium kategórikusan megcáfolja azokat a híreket, hogy az orosz hadsereg a román határ mentén gyülekeznek. Ugyancsak alapiatannak mondja a román hadseregnek a Dnyeszter mellé való koncentrálásáról elterjedt híreket.

Kommunista merénylet készült Londonban.

Londonból táviratozzák: A Daily Mail jelenti, hogy a kommunisták a londoni St. Margaret templom ellen ugyanolyan merényletet akartak elkövetni, mint amilyen a napokban elkövetett szöfi merénylet volt. A rendőrség ébersége azonban megmentette a székesgyházat.

— Örög keleti román zsinat Aradon. Vasárnap, április 26-án ül össze ülése az ujonnan megválasztott aradi gör. kel. egyházmegyei zsinat, amelynek hivatalos adminisztrációs ügyek elintézésén kívül egyik legfontosabb programja az egyhét múlva történő püspökválasztás előkészítése. A zsinat megnyitását Balan nagyszébeni érsek-metropolitán még nem vesz részt, azon Pacatian Mihály, az aradi püspökség ügyeit jelenleg vezető szentszéki ülnök végzi az elnöki teendőket. A május 3-án megtartandó püspökválasztó zsinatot ellenben Balan érsek vezeti. Az általunk már említett jelölteken kívül Felea János pécskai gör. kel. lelkész nevét is emlegetik mint komoly püspökjelöltet, neki is vannak hívei és ezek remélik, hogy Felea is biztos esélye tudatában várhatja május 3-át.

— Változások a timisoarai rendőrségen. Dr. Liuba Valér timisoarai rendőrprefektus a mehalai rendőrkerület vezetőjét, Alexi Virgil rendőrkapitányt a gyárvárosi kerület élére helyezte át. Alexi helyére Balin János rendőrkapitány kerül, míg a volt gyárvárosi rendőrkapitányt, Mustetiu Jánost a bűnügyi osztályba osztották be.

— Kommunista összeesküvés Lengyelországban. Vunából táviratozzák: Lengyelország Novogrodek nevű kormányzóságában a rendőrség nagyszabású kommunista összeesküvést fedezett fel. Az összeesküvők Moszkvával a legelénkebb összeköttetést tartották fenn. Számos letartóztatás történt.

— Bizalom a megváltott magyar pártvezetők. Budapestről táviratozzák: A keresztényszocialista párt vezetősége ma este értekezletet tartott. Haller István volt miniszter, a párt elnöke az értekezleten bejelentett, hogy mindaddig, amíg az ellene megindított hajsza a bíróság előtt nem tisztázódik, kilép a párthól és ezzel egyidejűleg természetesen lemond az elnökségről is. Elhatározását azzal indokolta, hogy a harcot egyedül, a párt erkölcsi támogatása nélkül akarja megvívni. Utána több szónok fejtette ki, hogy Hallernek szükségtelen a pártelnökségről lemondani, mert a legteljesebb bizalommal vannak iránta. Lemondását nem fogadják el, mert ezzel is dokumentálni akarják személyéhez való ragaszkodásukat. Haller meghajolt a pártakarat előtt és lemondását visszavonta.

— Öngyilkos lett a világbajnok felesége. Budapestről táviratozzák: Dr. Posta Sándornak, a kardvívás magyar világbajnokának az elvált felesége, Gámán Edit tegnap nagy mennyiségű veronállal megmérgezte magát. Az uriaszony szüleinél lakott és szülei távollétét használta fel az öngyilkosság elkövetésére. Ezuttal már másodízben követ el ilyen módon öngyilkosságot Gámán Edit. A kivomult mentők gyomormosást alkalmaztak és beállították a Rökus-kórházba. Az orvosok véleménye szerint ha valami komplikáció közbe nem jön, az uriaszonyt sikerül megmenteni az életnek.

— Budapest nem ünnepli május elsejét. Budapestről táviratozzák: Rakovszky Iván belügyminiszter kijelentette, hogy május elsején és másodikán semmiféle politikai gyülekezést és felvonulást nem enged meg. A munkaszünet kérdésébe nem avatkozik bele, mert dolgozni mindenkinek privát joga. — Házasságok. Csáky János órá és ékszerész május 2-án (szombaton) délután fél hét órákor tartja esküvőjét Somlay Gizike urleánnyal. (Minden külön értesítés helyett.)

Barbulescu Eugenia és Paul Preforian ma délután 5 órákor tartják esküvőjüket az új-bodrogi zárkában. (Minden külön értesítés helyett.)

— Bonyodalom egy elégett kocsi körül. Erdekes tüzeset történt ma Timisoarán. A józsefvárosi Bemuccában Krispin József bognár háza előtt egy vasalásra váró vadonatúj kocsi állott. Az egyik segéd tüzes vassal dolgozott a kocsin, amely közben legyulladt és néhány pillanat alatt lángokban állott. A kocsi teljesen elégett és Tarnóczi timisoarai gyáros, a kocsi tulajdonosa, gondatlanság címén feljelentést tett a bognár ellen, mivel kijelentése szerint a tüzeset következtében egy 100 ezer lejes szállítástól esik el. Az elégett kocsi lett volna ugyanis az első szállítása egy budapesti cég részére s a tűz miatt eszik a további szállításoktól. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy kinél a hibájából gyulladt ki a kocsi.

— Az aradi huszárok löversenye. Az aradi első huszárezred kéréssel fordult a város vezetőségéhez, hogy a május 2-án és 3-án megtartandó löversenyre a város tulajdonát képező tribün adja át a verseny rendezőségének. A város úgy határozott, hogy a tribün két napra átengedi, de az elszállításával és felállításával járó költségek az ezredet terhelik.

— Emeletes ház épül Aradon. Trimbitioni Traian aradi iparfelügyelő bejelentette a városi mérnöki hivatalnak, hogy a T. Vladimirescu (Dobó) utcán egy emeletes magánházat szándékozik építeni. Az építészeti bizottság legközelebbi ülésén foglalkozik a benyújtott építési tervzetel.

— Halálozás. Rubenescu Agoston aradi banktisztviselő ma hajnalban 76 éves korában meghalt. Az elhunyt közismert és köztiszteletben álló agastyánt két leánya, vejei Pacatian Mihály aradi szentszéki ülnök és Colarov Mózes tanár, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése vasárnap, április 26-án délután fél háromkor lesz Episcopul Radu (Magyar) ucca 14-16. számú házból.

— Újra tárgyalják Haarmann bűntársának pörét. Berlinből jelentik: A hannoveri főtörvényszék megsemmisítette Grans, a kivégzett Haarmann bűntársa ellen gyilkosságra való felbujlás miatt hozott halálos ítéletét és új tárgyalás kiűzését rendelte el, ellenben jóváhagyta a bűnrészesség miatt kirótt 12 évi fegyházbüntetést.

— Elítélték egy gyermekgyilkos anyát. Budapestről táviratozzák: A miskolci törvényszék egy elvetemült cselédeány bűnpörét tárgyalta, aki bestialis módon akart megszabadulni gyermekétől. Bódi Agnes 21 éves cselédeány a vonat ablakából menet közben csecsemőjét teljesen meztelenül kidobta a hóval borított mezőre. A bíróság a kégyetlen anyát 6 hónapi börtönrre ítélte.

— Költözik a timisoarai sziguranca. A timisoarai sziguranca hétfőn reggel új helyiségbe költözik. Az új hivatal a belvárosi rendőrség épületében lesz. A sziguranca vezérlet-ügyelőség azonban továbbra is a régi helyén marad.

— Letartóztatott tolvajok. Német Emil aradi hivatalnok nemrég feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik távolléte idejében lakásába törtek és onnan mintegy 10.000 lej értékű holmit vittek el. A rendőrség letartóztatta Klein Jenő aradi foglalkozás nélküli kereskedőjét, akinek lakásán a kopt holmi egyrészt megtalálták. Kleint az ügyészségre kísérték és Radu Pascu vizsgálóbíró ma hallgatta ki. A kereskedő tagadja, hogy ő követte el a lopást, azonban a terhelő körülményekre való tekintettel a vizsgálóbíró letartóztatásba helyezte. — Ma hallgatta ki Radu Pascu vizsgálóbíró dr. Moldoveanu aradi orvos cselédjét aki az orvostól különböző értékű tárgyakat lopott. Kocser Anna, a tolvaj cselédeány megismételte beismerő vallomását és kihallgatása után letartóztatásba helyezték.

— Bűnügyi zárlat a sikkasztók vagyonára. A vizsgálat erős tempóban folyik az ismeretes milliós vasuti sikkasztás ügyében. — Az aradi vasutigazgatóság az elmúlt napokban beadványt intézett az aradi törvényszékhez, amelyben a letartóztatott tisztviselők vagyonára a bűnügyi zárlat elrendelését kérte. A törvényszék heiyt adott a kérelemnek és ma elrendelte a bűnügyi zárlatot a sikkasztó tisztviselők vagyonára.

— Tagfelvétel. Az aradi chwra kadisa előjárósága ezuton hozza az érdekeltek tudomására, hogy az egyesület f. hó 26-án d. e. 9-12 óráig az izr. hitközség templom-épületi tanácstermében folytatja a tagfelvételt azok részére, akik az egyesület kötelekébe eddig nem vették fel magukat. Nem mulaszthatjuk el rámutatni, hogy a legközelebbi tagfelvétel csak 3 év múlva fog ismétlődni. Az elnökség.

— Meghalt egy öngyilkos. Cheresladáni János aradi vámos nemrég Curcition szerelmi bánatában öngyilkosságot kísérelt meg. Súlyos sérüléssel beállították az aradi kórházba, ahonnan néhány nap múlva Aradon lévő lakására vittek. A fiatalember ma reggel belehalt sérüléseibe.

Ha fája feje és szédül, ha mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi „Ferenc József” keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a **Ferenc József-víz** remek természetalkotta has-hajtó. Kapható gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 1924

— Bezárták a szászvárosi református kollégiumot. Szászvárosról jelentik: Tegnapelőtt váratlanul bezárták az itteni református kollégiumot. Megjelent Nagy Sándor intézeti igazgatójánál Bratu János sibiui főnagyi főinspektor, kifejtette, hogy a miniszter őt bizta meg az intézet ellen lefolytatandó vizsgálattal, majd a jegyzőkönyveket kérte és miután ezt technikai okokból nem lehetett azonnal előadni, bezáratta az intézetet. A cluji református egyházkerület igazgatótanácsa rendkívüli ülésre jött össze és ennek határozatából kifolyólag küldöttség megy Bucurestibe Anghelescu miniszterhez, kérni őt, helyezze határon kívül a bezárást.

— Szabadlábrahelyezését kéri a sikkasztó aradi vámos, Giurgiu Péter, az aradi törvényszék fogházában lévő aradi városi vámos, akit azzal vádolnak, hogy 80.000 lejt sikkasztott a vámpénzekből, ma kérvényt nyújtott be az aradi törvényszék vádtanácsához, melyben betegség címén szabadlábrahelyezését kéri. A vádtanács legközelebbi ülésén foglalkozik Giurgiu beadványával.

— Betiltották Aradon a Gold-estélyeket. Gold mester a tegnap esti hatalmas sikeres szuggeszciós és telepikus előadását a közönség kívánságára vasárnap este meg akarta ismételni az aradi Kulturpalotában. Azonban az egészségügyi hatóságok olyan akadályokat gördítettek az előadás megtartása elé, hogy azt el kellett halasztani. Dr. Cucu Vazul városi főorvos ugyanis egy 1924. február 12-én kelt rendeletet keresett elő, amely kimondja, hogy hipnotikus és szuggeszciós előadások tartása tilos. A rendeletet egy átirat kíséretében elküldte Filotti Zamfir rendőrprefektusnak, aki a rendelet és a főorvos szakvéleménye alapján Gold további előadásait betiltotta.

— Zsebtolvaj a templomban. Budapestről jelentik: Ma délelőtt a piaristák kápolnájában esküvői szertartás alatt ismeretlen tettesek kiloptak Luczenbacher Tivadar dr. egyetemi magántanár felesége retiküljéből többmillió korona készpénzt tartalmazó tárcáját. Az üres tárcát később megtalálták a templom egyik sarkában. Ugyancsak ezen az esküvőn kiloptak Hável Lipótné tárcájából negyvedmillió koronát. A rendőrség keresi a tetteseket.

— Az aradi előőrszafér temetkezési egyesület vasárnap, április 26-án délután 3 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza nagytermében, amelyre tisztelettel meghívja tagjait. Az elnökség.

— A jogásztársaságot érdeklő mű a könyvpiacra. Dr. Popu semmitőszéki bíró, a semmitőszék aradi tanácselnökének a magyar magánjogból összeállított román nyelvű műve megjelent. A mű kötet 200 lejt a törvényszék irodaigazgatójánál (törvényszék 88. ajtó) már, csak korlátozott számban kapható.

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel. — Egeret, patkányt biztosan kiírt a világhírű szabadalmazott „Radikal” irtóanyag. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár: Gea-Krauer t. nál Timisoara.

Betiltották az „Isten Templomait“

Különös vallási szekta ütötte fel fejét Arad-hegyalján. — Ahol az amerikai hitalapító szokatlan eszméi termékeny talajra találtak

(Paulis, április 25.) Paulis aradmegyei kisközség. Nem történnek ott szenzációs események, gyilkosságok vagy rablások, csendesen, eseménytelenül élnek ott le az emberek életüket. Azonban van valami, ami az utóbbi időkben a kis aradmegyei községet az emberek érdeklődésének központjába helyezte. Egy új szekta ütötte fel nemrég fejét és a szekta aradéi székhelye Paulis, a poros, alig ismert aradmegyei falucska. Pentikosztalistáknak, az Isten templomának nevezik magukat és szentül meg vannak arról győződve, hogy az ő hitük az egyedül üdvözítő. Gyülekezeteiket tartották, imádkozták, énekeltek az ő sajátos s meglehetősen fantasztikus tanak szerint, amíg az államhatalom bele nem nyúlt a napról-napra szaporodó különböző misztikus tanokra alapított szekták ügyébe és szigorú rendelettel nem szabályozta, hogy mely szekták működhetnek és melyek nem. A betiltott szekta között volt a pentikosztalisták szektája is...

Az amerikai prédikátor.

Az új szekta hívei ezelőtt a baptistákhoz tartoztak. Azonban nem voltak megelégedve a tanokkal, nem találták elég üdvözítőnek és ezért néhányan elhatározták, hogy egy új tant keresnek, amely közelebb áll ahhoz a fogalomhoz, amelyet ők üdvözítő, igaz vallásnak tartanak. Amerikába írtak egy földijüknek Budean Pál Ohióban lakó munkásnak, aki lelkes levéllel válaszolt. Megírta, hogy Amerika népe boldog, megtalálták az új hitet, amely egyedül hivatott az emberiséget megváltani. A pentikosztalisták hité ez. Ismertetéseket küldött, majd bejelentette, hogy nemsokára ellátogat Európába s a kis községet is felkeresi. Néhány hét elteltével Budean tényleg megérkezett. Lelkes beszédet tartott az összegyűlt elégedetleneknek, ismertette az új tant, amely a hívőt főleg a Szentlélekkel való együttműködésre serkenti. Az Isten ereje — mondják — a Szentlélek által nyilvánul meg és az közlekedik az emberrel. Az újszerűség hatott az egyszerű emberekre, akiknek lobbant imponált a misztikus milieu és fantasztikus tan, mint az egyszerű és általánosan ismert vallások és megalakult az új szekta. Vezetője Bradin György paulisi földműves és Stoiu Demeter községi tisztviselő voltak.

A rejtélyes idegen nyelv

Stoiu Demeter paulisi községi tisztviselő egyike a legfanatikusabb hívőknek. Sötét szeméből titel a lelkes fanatizmus és meggyőző erejű beszédei miatt nagy a tisztelet iránta. Magyarázza nekem, hogy miképpen hat a hívőkre a Szentlélek. Az illető hangosan beszél és anélkül, hogy akarná vagy gondolna rá, a Szentlélek összeköttetésbe lép vele. Egyszerre idegen, sőt nem hallott nyelven kezd beszélni a hívőkhez, akik meghatottan figyelik a különb-

nös szavakat. Senkisémet érti, legkevésbé az, akinek szájából elhangzanak. Azonban aki ezen a rejtélyes, idegen nyelven beszél, nem az emberekkel közlekedik, hanem a Szentlélekkel. A vezetők kijelentése szerint eddig csak ritkán fordult elő ez a csoda a pentikosztalisták krónikájában. Mindössze eddig Bradin György és feleségével, Stoiu Demeter és feleségével és Olariu György és feleségével „közlekedett” Ily módon a Szentlélek.

Váltni nem szabad...

Vigyázzunk a szigorú erkölcsökre, — folytatja buzgó előadását Stoiu. — Elválni csak egyetlen egy esetben szabad, ha az egyik félről házasságtörés bizonyul be. Másképpen tiltják törvényeink az elválást. A férj nem taszíthatja el magától a megunt asszonyt, hanem ha elvette, köteles vele élete végéig élni. Ha nem — kitaszítjuk gyülekezetünkől. Ha a férj elutasítja, idegen férfit nem látogathatja meg feleségét. A férjnek ellenben tilos a vonatban idegen asszony mellé ülni, mert ez erkölcsetlen gondolatokra vezet. Asszonyainknak szépítőszerkeket nem szabad használni, a férfiak nem dohányozhatnak és nem hivatnak szeszes italokat. A pentikosztalisták nem kis erőt tulajdonítanak maguknak, minden szerénységük dacára. Egészen határozottan kijelentik, hogy szektájuk működése feltétlenül szükséges az országra nézve, mert az Isten csak akkor ad jó termést ha megfelelő módon imádkoznak érte. — Az Ezek Ura a mi könyörgésünket teljesíti, ha jó termést ad, — mondják meggyőződve — és ezért az ország sokat köszönhet nekünk. És mi azt akarjuk, ha Krisztus ismét a földre jön, megváltson bennünket és felvegyen magához.

A király elé.

Stoiu elmondja még, hogy a tiltó rendelet után felkérték Popescu Tudor bucarestii ügyvédet, hogy folyamodjon kérvénnyel nevükben a minisztériumhoz. A kérvény elkészült, az összes hívők aláírták és jelenleg a minisztériumban van. — Lehetséges, hogy a minisztériumban nem hajlanak kérésünkre, akkor pedig az elé megyünk, akinek az Isten a legnagyobb hatalmat adta az országban: a királyt keressük fel kérésünkkel. — És nagy a bizalom a pentikosztalista berkekben, hogy nemsokára ismét gyülekezetet tarthatnak és ismét felhangzik a Szentlélek szava... Amerikából addig is érdekes és meglehetősen naiv propagandarájakat kaptak, a melyek egyelőre az asztaliókokban pihennek. A szekta egyébként nem nagy népszerűségnek örvend a környéken, ahol eleinte kíváncsi érdeklődéssel később mosolygó lenézéssel figyelték a fantasztákat, akik égbőlöz szemekkel, fanatikusán és csodátvárón haladnak azon a tövise, hosszú úton, amely szerintük az Örök Fényhez és Boldogsághoz vezet... (m. r.)

— Orvosi hír. Dr. Kabdebó György értesíti pácienseit, hogy külföldre utazott.

— Tenniszütők: Slazenger, Mass, Hammer és Liga 750. — lejtől, Slazenger és Standard labdák gyári árban Emil Maidtnál Arad.

— Gold 26-ára, vasárnap estére hirdetett telepikus estélye közbejött akadályok miatt rövid időre halasztást szenved. Az estély megtartásának napjáról a rendezőség a lapok útján értesíti a közönséget.

Nagy hajókatasztrófa.

Elsüllyedt egy Oceanjáró. — Hatvan tengerész elpusztult?

Newyorkból jelentik: A newyorki tengerészeti állomás egy „Raifuku-Mare” nevű sülyedő japán gőzösről segélykérő jelzéseket kapott. Ugyanakkor a New York felé igyekvő „Homeric” nevű személyszállító gőzös is jelzéseket adott fel, hogy a sülyedő jelzőkre rendes pályáját elhagyva, a szerencsétlenség helyére sietett. De ott a Raifuku-Maru legénységét már nem bírta megmenteni. Egy későbbi jelentés, melynek azonban feladóját megállapítani nem lehetett, azt mondja, hogy a japán hajó hatvan főből álló legénysége a tengerbe veszett.

Uj adók Magyarországon

Budapestről táviratozzák: A kormány tegnap délután 5 órától, ma hajnalig elhúzódo minisztertanácsot tartott, amelyet csak egy óras vaosoraszünet szakított meg. A minisztertanács tanácskozásának anyagáról csak amnyi szivárogt ki, hogy fontos belpolitikai, gazdasági és népjóléti kérdésekről tárgyaltak. A minisztertanács elvben elhatározta, mint a kormányhoz közel álló körökben gátlak, hogy augusztustól kezdve megszűnteti a kinstári haszonrészesedést és ennek pótlására új adónemeket dolgoz ki. Ennek bekövetkezésakor a lakbérék jóval csökkenni fognak.

SPORT

O TAC-AMTE barátságos focballmérkőzés vasárnap délután 5 órakor az AAC Teodor Serb (Török Gábor) uccai sporttelepen. A timisoarai bajnokságban második helyen álló TAC-nak ezideig egy ízben sem sikerült az AMTE felett győzelmet aratnia. Most, amikor a TAC egymásután három első osztályú bécsi proficsapattal vette fel a küzdelmet s minden alkalommal csak minimális vereséget szenvedett, csapata nagy fejlődésen ment keresztül. Ugy a védelme, mint a csatársora a legjobb játékosokból áll, amit a bajnoki tabella hűen fejez ki, mert bajnoki mérkőzéseken adott 40 goallal szemben csak 6 goalt kapott. A két egyesület legutóbbi találkozása alkalmával 2:2 eredménytelennél végeztek. Tekintettel arra, hogy a TAC városunkban közel két év óta nem szerepelt, a mérkőzés kimenetele elé — mely egyike lesz a szezon legszebb mérkőzéseinek — nagy érdeklődéssel tekint Arad sporttársadalma. Az AMTE a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet: Polareczki, Perveiler, Genci, Schuch, Vizvári, Kolumbán, Auer II., Teleki, Stoffa, Ladányi, Auer I. Előzőleg a CFR-Simeria ifjúsági csapata játszik az AMTE ifjúsággal, míg a másik előmérkőzést az Unirea I. csapatával játsza az AMTE II. csapata.

O Simeria ATE bajnoki mérkőzés vasárnap d. u. 5 órai kezdettel az aradi óvártéri sporttelepen. Előzőleg 3 órakor AAC ifi.—ATE ifi. bajnoki mérkőzés.

O Aradi Atletikai Club—Olympia bajnoki mérkőzés az Olympia pályán Ujmikalán f. hó 26-án d. u. fél 5 órakor. Előzőleg d. u. 2 órakor Aradi Atletikai Club II. és Olympia II.

— Díjtalan a szegények Salvársan-kezelése; Növekedik a zugegyeztetők száma; Felbredt a középkor politikai rendszere; Emberek, akik elbuktak a háboru forogtegeben; Az aradi zsidóság multia (folytatás); Élni csak kell valamiből; Börtönt vizsgál a miniszterelnök; Két aradi festőművész; Rákócziól Amáliáig; stb. az Erdélyi Elet legújabb számból.

KÖZGAZDASÁG

Ha a lejből aranyfrank lesz.

Kell-e aranyvaluta Romániának? — Bankigazgatók véleménye szerint nem volna időszerű a svájci frank- valutára való áttérés.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny bucarestii jelentés nyomán ma megírta, hogy — komoly körök véleménye szerint — Románia rövidesen svájci frankvalutára térne át. A jelentés szerint még ebben az évben megvalósítanák az értékálló valutára való áttérést és a lej aranyfedezeti frankokra váltanák be. Az eddigi terv értelmében 40 lejért adnának egy frankot és így 100 lej 2 és fél frankkal kerülne beváltásra. A gyengébb valuták államok közül Németország, Lengyelország, Ausztria és Magyarország már áttértek az értékálló, aranyfedezettel bíró fizetési eszközre és most Románia, amelynek valutája ugyan sokkal jobb mint ezeké az államoké volt, hír szerint, követni akarja példájukat. Kérdést intéztünk aradi pénzügyesek vezetőjéhez, akik a tervről a következőképen mondták el véleményüket:

ADÁM GYÖRGY,

Aradi Victoria Takarékpénztár vezérigazgatója:

— A lapokból értesültem a tervről, de ennek közeli keresztülvételét nem tartom valószínűnek. Hosszu idő fog még eltelni, amíg a valutakérdés ilyen módon való rendezése bekövetkezik, de nálunk erre egyelőre szükség nincsen. A lej helyzete olyan, hogy ezt a valutát nem lehet összehasonlítani azokkal a gyenge valutákkal, amelyeket most értékálló valutára cserélnék be. A lej emelkedése természetesen szükséges, de ez be is fog következni. Aki az utóbbi években figyelemmel kísérte a lej sorsát, tapasztalhatta, hogy tavasszal mindig esett a valutánk értéke, míg június felé, amikor a terméskilátások már megbízható módon megállapíthatók, a lej mindig jelentékenyen emelkedett. Így lesz ez idén is. Már csak azért is, mert úgy tudom, hogy — a vetések jelenlegi állása szerint — igen biztatók a terméskilátások.

FARAGÓ REZSŐ,

Aradi Általános Takarékpénztár R.T. vezérigazgatója:

— Azok a hírek, amelyeket az aranyilletőleg a frankvalutára való áresésről olvasni alkalmam volt, sokkal felületesebbek, semhogy azok alapján az egyelőre homályba burkolt tervek-ről határozott véleményt lehetne formálni. Egy azonban alig szenved kétséget. Valutarendezésre valamely állam csak akkor gondolhat, amikor a meglévő valutájának állandósága biztosítva van. Megtörténhetnek másképp, hogy a régivel felcserélt új valuta is romlanj kezd, és az egyik iltó-zást a másik követni. Azok az államok, amelyek arany vagy az aranyhoz közelítő pénzürték-re tértek át — Ausztria, Németország,

Lengyelország — először megszerezték a valuta stabilitásának biztos támaszát, a külföldi tőke segítségét. Magyarország is csak a népszövetségi kölcsön megszerzése után gondolt arra, hogy a pénzürtékét a milliók és milliárdok helyett kisebb számjegyű valutában fejezhesse ki. Sőt a nagy Anglia is, most, amikor a font aranyparitását megközelítette és azt nemcsak elérni, hanem biztosítani akarja, ennek állandó garanciául 500 millió dollár kölcsönt akar fölvenni Amerikától.

— Ezeket a nézőpontokat figyelembe véve, aligha lehetne alkalmatlanabb időpont az aranyvalutára való áttérésre, mint most, amikor a valutánk a gabonabehozatal kényszere alatt — kétségen kívül átmenetileg — igen alacsony pontra süllyedt, a mikor a külföldi kölcsönök kilátásai egyáltalán nem növekedtek és amikor Románia oly feltételek mellett, aminek mellett Németország, Ausztria és Magyarország a szemlélésükhöz és valutájuk rendezéséhez szükséges kölcsönt igénybe vette, presztízse sérelme nélkül ívet nem is vehetne föl.

De alig áll fenn az aranyvalutára való áttérésnek szüksége. Románia valutája, amint az előző években is a maga belső erejéből újra helyreállhat, és azok az adósságok, amelyek mellett Jugoszlávia pénzürtéke a múlt évhez képest közel száz százalékkal javult, meg vannak, vagy pedig az új természettel bizonyára meg lesznek Romániában is. Ezt he kell várni és akkor nincs szükség semmi mesterséges műveletre. Egyébként Románia korántsem dolgozik oly asztronómikus számokkal, a mint a többi államokban az új valutára való áttérést sürgették. Svájci frankba átszámítva pedig nemcsak tőkeképződésünk és gazdasági intézményeink zsurgodnának össze kis számokba, de egy ily aranyvaluta drágaságot, magas munkabéreket és ezzel együtt iparunk versenyképtelenségét jelentené.

LÁSZLÓ DEZSŐ,

Banca Marmorosch aradi fiókintézetnek igazgatója:

— A terv keresztülvételét lidvösnek tartanám, mert szükségünk volna értékálló pénzre, mely a kereskedelemben friss vért és vállalkozó szellemet vinne. Ma mindenki ingatlanba igyekszik fektetni a pénzét, mert azt sokkal értékállóbbnak tartja, mint magát a pénzt és épen ezért hiányzik a vállalkozási kedv is. Az időt azonban nem tartom alkalmasnak arra, hogy most térjünk át a frankvalutára, mert előbb bizonyos ni-

vón stabilizálni kell a lejt. Ausztriában és Magyarországon sikerülhet a shillingrendszerre való áttérés, mert ha gyenge valutáról térnek is át az új pénzegységre, de valutájuk stabil volt az utóbbi időben. A lej a jelen pillanatban eső tendenciát mutat, aminek okát a külföldi nagy gabonavásárlásokban kell keresni, mert ehhez hatalmas összegű idegen devizára volt szükség. Ha majd az export élénkebb lesz, ha mindjárt az import nem is csökken, akkor stabilizálható lesz a lej megfelelő nívón. És ekkor aztán szó lehet a frank-valutára való áttérésről.

Zürichben 2.30, Párisban 8.45 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 25.) Francia frank 12, svájci frank 43, dollár 225, angol font 1080, szokol 6.60, lira 9, dinár 3.55, osztrák shilling 32, márka 54, magyar korona 310. *Kifizetések:* Páris 11.90, Zürich 43.85, Newyork 226.50, London 1088, Prága 6.74, Milánó 9.31, Belgrád 3.64, Bécs 31.90, Berlin 54.40, Budapest 318.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS. (Április 25.) Berlin 122.93, Amsterdam 206.60, Newyork 516.25, London 2483, Páris 26.82.50, Milánó 21.20, Prága 15.31.25, Budapest 0.0072, Belgrád 8.28.75. *Bucuresti* 2.30, Varsó 0.000.100, Bécs 0.0072.70.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT. (Április 25.) Berlin 122.87.50, Amsterdam 206.60, Newyork 516.25, London 2484, Páris 26.82.50, Milánó 21.18, Prága 15.32.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.30. *Bucuresti* 2.30, Varsó 0.000.100, Bécs 0.0072.70.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT. (Április 25.) *Kifizetések:* Páris 11.80, London 1086, Newyork 226.50, Milánó 9.31, Zürich 43.90, Bécs 31.80, Prága 6.75. *Valuták:* Napoleon 830, aranymárka 52, leva 1.45, török lira 1.15, angol font 1070, francia frank 11.90, svájci frank 42, lira 9.30, drachma 3.80, dinár 3.60, dollár 223, lengyel márka 41, osztrák korona 32, magyar korona 32, szokol 6.50.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. (Április 25.) Prága 2125—2137, szokol 2105—2125, Belgrád 1147—1155, dinár 1127—1149, Newyork 71.620—72.050, dollár 71.420—72.050, Páris frank 3715—3739, Milánó lira 2919—2957, *Bucuresti lej* 315—317, Bécs osztrák korona 100.80—101.40.

= Schillinges bankjegyek Bécsben. Bécsből táviratozzák: Hétfőn kerülnek forgalomba az 10 shillinges bankjegyek.

= Az aradi sertéshizláló közgyűlése. Az aradi sertéshizláló részvénytársaság ma délután négy órakor tartotta rendes közgyűlést a részvénytársaság Me-tianu (Forray) uccában levő irodájában. A közgyűlésen a részvényesek szép számban jelentek meg. Kintzig János elnök nyitotta meg a gyűlést, majd a különböző jelentéseket Rajz Jenő vezérigazgató olvasta fel. A közgyűlés tudomásul vette a jelentéseket. A választások során a részvénytársaság vezetői képviseletével a régi maradt. Az igazgatósági

tagok közé beválasztották dr. Vörös Istvánt, a felügyelő-bizottság tagjai pedig Deutsch Andor, Issekutz Géza, Tenner Lajos és Czárán János lettek. A gyűlés foglalkozott még a részvénytőke emelésének kérdésével és felhatalmazta az igazgatóságot arra, hogy a már engedélyezett 8000 darab új részvényt akkor bocsássa ki, amikor az időt erre alkalmasnak találja. A közgyűlés megelégedéssel vette tudomásul, hogy az idei osztalék a múlt évi 13 százalékkal szemben 16 százalék. Ennek megállapítása után az elnök néhány szóval bezárta a közgyűlést.

— Eladott aradi ingatlanok. Zabán János eladta a Str. Abatorului 1. sz. házat 80.000 leiert Juhász Árpád és nejeének. — Varga Sándor és neje eladták a Strada Balasa 7. sz. házat 150.000 leiert ifj. Haller Józsefnek. — Sisa János eladta a Str. Oituz 172. sz. házat 90.000 leiert Kékedi József és nejeének. — Özv. Linn Béláné és kiskoru Linn Béla eladták a Str. Popa Ioan Sirian 3. sz. házat 620.000 leiert Schwartz Adolf és nejeének. — Kékedi József és neje eladták a Str. Badea Carton 10-27. sz. házat 205.000 leiert Egri Sándor és nejeének.

Nagy tavaszi vásár

ORIENT

divatáruházában

ARAD,

Strada Alexandri

(Salacz-uca sarok.)

- 1 mtr. 150 cmtr. sz. férfi gyapju szövet... L. 310
- 1 mtr. 150 cmtr. sz. férfi gyapju kelme... L. 375
- 1 mtr. 140 cmtr. sz. Covercoat... L. 450
- 1 mtr. 150 cmtr. sz. angol Covercoat... L. 650
- 1 mtr. 150 cmtr. sz. Covercoat... L. 250
- 1 mtr. 150 cmtr. sz. tiszta gyapju kamarn... L. 450
- 1 mtr. divat csikos aljszövet... L. 300
- 1 mtr. Mintás selyem marocain színekben... L. 345
- 1 mtr. Dupla széles divat eponge... L. 98
- 1 mtr. Tiszta cérna zephir... L. 29
- 1 mtr. kelengye vászon... L. 43
- 1 mtr. francia mosó delain... L. 43
- 1 pár női kötött harisnya... L. 58
- Mintás liberty bélesek... L. 85
- Selyem kabát kelmek, érpe de chinek, nyers selymek, valódi angol bearberik és coovercotok, divat kockás kelmek és felöltő szövetek, óriási választékban és mélyen leszállított árakban.

Mintákat vidékre ingyen és bérmentve küld. 2113

NAGY GÉZA

fényképész művész fényképeket, nagyjításokat és pasteljeket. —: Méltános árak.

fényképész műtermo, (Arad. Bulev. Regina Maria No. 8.)

Szörmebundák és téliruhák I. NAGY SZÜCS

székelykár elleni megóvását és portalanítását felelősség mellett biztosítással vállalja

Arad, Strada Alexandri (Salac-ucca) 5. szám.

UJ KÖNYVEK.

Európától Ázsiáig. (Ben Ami uti-írásai). Ben Ami megállt a Nyugat keleti szélén és a Kelet nyugati szélén. — írja Henri Barbusse a nagy francia író és humanista a könyv elé írt előszóban. Odament hogy azon a környéken, ahol a régi világrész két darabja összeér, megnézzék és gyűjtse a különbözőségeket és a hasonlóságokat. Ben Ami elsősorban művész és csak azután riporter, uteliró. Teljesen szubjektív szemüvegen átfilátja az eseményeket, embereket, a nagy lehangolásokat és új renezánszokat. Konstantinápolyról ír cikkeket, színes, víziós, meglátásos riportokat és ezeket most összegyűjtötte egy könyvbe. Amiről ír, az érdekes, vonzó, lebilincselő; eltér minden sablontól, nem til rá az európaijárót már kissé elkoptatott uti-írásként és meglátja azt is, amit a rajznaplás globetrotterek elfelejtnek, vagy nem akarnak meglátni. Ahogyan ír, az kifogásolható, mert minden írásából kicsendül a marxizmus, a történelmi materializmus, a napi politika, Poincaré, Kainal és a Kelet dédelgetett franciái: Pierre Lotti és Claude Farre. A művészt sokszor legyűri az agitátor, a vitatkozó. Kemény és markáns színekkel festi le az orosz hercegeket, grófnőket és egyéb főúri letörteket, akik még mindig remélik, hogy a vörös szovjet zászló helyett ismét a sasos cári lobogót huzzák fel a Kremen toronyára, közben azonban megőröli a büszke szőke orosz arisztokrata hölgyeket a konstantinápolyi és perai éjszakai élet, az angol matrózok durva, aszszonyéhes shillinges és sterlinges szerelme. Ben Ami könyve érdekes munka. A bécsi Julius Fischer Verlag adta ki izléses, nívós kiállításban.

Jókai. (Dr. Nagy Pál tanulmánya.) A Jókai-centennáriumnak alkalmából erdélyi nyomdából is kiikerült egy Jókai-tanulmány. — Dr. Nagy Pál tanár egy száztíz oldalos munkában részletesen a tudós alaposágával és a stílművész finomságával írja le a nagy magyar költő életét, hosszasan foglalkozik Jókai költői világával, külön fejezetben hőseivel, elbeszélő és stílusművészetével, magyar és világirodalmi jelentőségével, hatalmas és korszakalkotó regényeivel, finom novelláival és meséivel. Az egész könyvből kiárad valami nagy-nagy melegség, a Jókai iránti határtalan bámulat és fejezhajtás. Sok ezer példányban dobta a piacra a „Brassói Lapok” könyvosztálya ezt az igazán hézagpótló munkát, amelyel határozottan sikert aratott az erdélyi könyvpiacra.

Cenzurat: Prefectura Iudicului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Görögország mozgósított Bulgária ellen.

(London, április 25.) A Daily Mail athéni jelentés alapján közli, hogy Görögország több korosztályt mozgósított és katonai demonstrációt rendezett a bolgár határ mentén, a bolgár hadsereg létszámának telemelése miatt. A lap értesülése szerint Románia, Görögország és Jugoszlávia együttes tiltakozó jegyzéket intéznek a nagybövekek tanácsához, mert megkérdézték nélkül járult hozzá a bolgár hadsereg létszámának telemeléséhez.

S A K K

Rovatvezető: Dr. Jannv Géza.
80. ELHÁRÍTOTT VEZÉRCSEL.

Játszották Párisban, 1925. februárban.

Világos: Aljechin. Sötét: Colle.

1. d2—d4, d7—d5. 2. c2—c4, Hb8—c6. 3. Hg1—f3, Fc8—g4. 4. Vd1—a4! Fg4×f3. 5. e2×f3, e7—e6. 6. Hb1—c3, Ff8—b4. 7. a2—a3, Fb4×c3+. 8. b2×c3, Hg8—e7. 9. Ba1—b1, Ba8—b8. 10. c4×d5, Vd8×d5?. 11. Ff1—d3, 0—0. 12. 0—0. 13. Va4—c2, He7—g6. 14. f3—f4, Hc6—e7. 15. g2—g3, Bf8—d8. 16. Bf1—d1, b7—b6. 17. a3—a4, He7—d5. 18. Fc1—d2, c7—c5. 19. f4—f5!, e6×f5. 20. Fd3×f5, c5×d4. 21. c3×d4, Hd5—e7. 22. Fd2—b4, Vd6—f6. 23. Fb4×e7, Vf6×e7. 24. Bb1—c1, Bd8—d5. 25. Ff5—e4, Ed5—d7. 26. Bd1—e1, Ve7—f6. 27. d4—d5, Bf8—d8. 28. Vc2—c6, Vf6—g5. 29. Fe4×g6!, h7×g6? (az f-gyaloggal kellett volna visszahúzni) 30. Vc6×d7!! Sötét feladja.

SAKKHIREK. A táblanélküli játék világrekordját eddig tudvalegleg Aljechin tartotta, most azonban Rélinek sikerült a rekordot megdönteni. Réti ugyanis f. 6. február 7-én San Paolo-ban (Brazília) egyszerre 29 játszmat vezetett tábla nélkül, 20 nyert, 2 vesztett és 7 eldöntetlen eredménnyel.

Városközi mérkőzés Bécs és Budapest között. Abonyi István kiváló mestertákos, szervező és mecenás kezdeményezésére f. hó 12-én Budapesten városközi mérkőzés folyt le az osztrák és magyar fővárosok 10—10 válogatott játékosai között. Bécs nyert hat játszmat, Budapest ugyanannyit, nyolc pedig eldöntetlenül végződött. Végeredmény: 10:10 — eldöntetlen.

UZENET. W. L. Arad. A Lasker-féle theoretikus remis-állás (huszár bástya és gyalog ellen) a következő: Világos: Kb4; Ha4; Sötét: Kf4; Bg3; gy. b3.

M O Z I

xx A Pál-uccai fiuk ma, vasárnap utoljára az aradi Apollóban. Molnár Ferenc világhírű regénye nyomán készült a Pál-uccai fiuk című film, amelyet ma vasárnap vetít utoljára az aradi Apolló. Az önfeláldozó Nemecek szerepét Faragó Gyuszi, Boka kapitányt Verebes Ernő, az árulóét pedig a nagyszerű Szécsy Ferkó alakítja. Előadások 3. fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

xx Farkasok csodája, a szezon legnagyobb történelmi filmje az aradi Apollóban. Hétfőn mutatja be és öt

napig tartja műsoron az Apolló mozgószínház a szezon legnagyobb filmjét, a 12 felvonásos Farkasok csodája című moziremetet. A főszerepeket a legkiválóbb francia film művészek játsszák ebben a filmben. Az előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

xx Gyémántkirály. filmdráma bemutatja az aradi Urániában. Ma, vasárnap mutatja be az aradi Uránia mozgószínház a Gyémántkirály című liktetően izgalmas, pompás kiállítású társadalmi kalandordrámát, amely keddig marad műsoron és az előadások ma, vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órákor kezdődnek.

STEREOTIP

Komoly művészet-e? Hogy mi a futurizmus, mi az ultramodernizmus és mi az expresszionizmus? Mindhárom azokat a művészeti törekvéseket jelenti, amelyek kitérnek az iskolák, az akadémia korlátai közül, nem elégszenek meg az eddigi eredményekkel, hanem új irányokat, új utakat, új lehetőségeket keresnek. Legmarkánsabban feltűnik ez a törekvés a futurizmusban; ezalatt azt a frakciót értjük, amely a jövő művészetét új előadási módon, új formában akarja megteremteni. Az ultramodernizmusnak már magában a nevében megvan a magyarázata: a modern törekvések továbbfejlesztését, esetleg túlhaladását jelenti. Expresszionistának nevezzük végre azt a festőt, aki pillanatnyi friss benyomásait örökíti vásznára. De mindezek alapos átértéséhez a művészeti kérdések bővebb tanulmányozása szükséges, ami egy szerkesztői üzenet keretében még nem oldható. — Felér galamb fekete városban. Nem ön az első, aki rossz anyagi viszonyai miatt lemond arról, akit szeret. De higye el, minden rossz javunkra van. Most szenved de nem tudhatja, milyen jövő vár volna önre. Erős akaratral küzdje le bánatát és meglátja, hogy a sors kárpotolni fogja minden szenvedéséért. Majd eljön az akit Isten örnek rendelt. — Mit tegyek? Egyelőre, míg a mai rossz viszonyok meg nem változnak maradjon mostani otthonában. Ha nem is talál őszinte szeretetre, ami után vágyik, de mégis van otthona, ami fontos egy leánynak. Sorából azt látjuk, hogy üresnek érzi az életet és szeretné, ha volna valaki, akihez szeretettel tudna hozzáimulni. Ha valaki érdeklődik ön iránt, ne mulassza el, ha nem is találja meg benne az ideált. Egy okos, finomlelkű nő sok esetben kicsiszolhat, magához nevelhet egy átlagembert, hogy az hozzá hasonló legyen.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

FELHIVÁSI

Mitűn őzv. Grogott Jakabné volt Szeitz Péter-féle fűszerkereskedését átvettem felszólítom a nevezett cég hitelezőit, hogy a céggel szemben fönálló esetleges követeléseiket 3 napon belül nálam jelentsék be, mert a később történő bejelentéseket nem veszem figyelembe.

Kalocsay Lajos,

2359 Arad, Str. Cogalniceanu 3-5.

Aurelia Rubenescu már. Păcățian și Augusta Rubenescu már. Colarov. precum și subscrișii cu inimă frântă de durere aducem la cunostință, că prea bunul tată, bunic, socru și cumnat

AUGUSTIN RUBENESCU

oficiant de bancă

Sămbătă la 26 Aprilie 1925. la orele 2 și jum. dimineața după lungi și grele suferințe și-a dat nobilul său suflet în mână Creatorului în al 76-lea an al etății sale.

Rămășițele pământesti ale neuitatului și scumpului defunct se vor așeza spre vecinică odihnă Duminecă la 26 Aprilie orele 2 și jumătate d. m. după ritul bisericesc gr. ort. român din Strada Episcopul Radu No. 14—16. în grădina familiară din cimitirul de sus. Odihnească în pace și fie-i memoria binecuvântată!

Arad, la 25. Aprilie 1925.

Mihai Păcățian, Moise Colarov gineri. Dr. Aurel Novacu, Cornel Novacu cumnaji. Ludmila dr. Novacu, Ecaterina Novacu cumnate. Fulvia Păcățian nepoată. 2331

In loc de alt aviz special.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejtethetlen jó férjem, édesapánk, testvérünk és rokonunk,

Schannen Gyula

nyug. honv. számtanácos

temetésén megjelentek, ravatalára virágot helyeztek, s ezáltal fájdalomukat enyhíteni igyekeztek ezuton is fogadják részvétükért őszinte köszönetünket.

2357

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátoknak és ösmerősöknek, kik felejtethetlen drága jó férjem

Klein Izidor

temetésén résztvettek, vigasztalásukkal fájdalomamat enyhítették ezuton mondok hálás köszönetet.

Őzv. Klein Izidorné, volt őzv. Egri Mártonné.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

17. szin és táperő az „UHU“-pótkávélőnyei

Brázay szappanok a legjobbak! Csak azokat használjuk!

Nagy üzlethelyiség

melyben jelenleg **L rendű kavéház** van, egyben, vagy kisebb helyiségeknek felosztva **május 1-re kiadó.**
Arad, **Ortutay-palota.**
Bővebbet a házigazdáknál.

2 szobás lakást bérbe

keresünk a vasút közelében 16057 szerény igényű ügyfelünknek. Urannál-rodá. Arad Köpostáival szemben.

Magas hőfoku 408 kőszén, koks, Retorta-

és erdei bük-faszén házi és ipari célra, házhoz szállít. Telefon 481.

Altmann Ede,
Arad, B. Rep. Ferdinand (Boros B.-tér) 44.

Üzlethelyiség

a Piata A. Iancu, Szabadság-téren **kiadó.**

Cím: **RUDOLF MOSSE** (Sándor hírlapirodában) Arad.

Piactér közelében

16 HÁZ KÉT LAKÁSSAL, ezenkívül pincelakással 350.000 leért eladó. Cím Győrffy „Mures“-irodájában. Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u.) 15162

BENZINMOTOR

5 HP. álló kedvezményes áron eladó.

Cím: **GRÜNWARD** Arad, Str. T. Serb (Török Gábor-u.) 5.

Gyönyörű

BELVÁROSI URI MAGÁNHAZAK, 16-kebefektetésre is alkalmas bérházak. NAGYON OLCSON vehetők „FORTUNA“-iroda útján. Arad, Str. Consistoralul 31. (Batthyány-u.) 1012

Ezen a héten pászka

még kapható 5 kgr-os csomagokban 130 leért az aradi

Orth. Izraelita Hitközségnél.

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

TELEFON: 1882.

TELEFON: 1882.

PARIS

Köppny, complet ruha modellek

Rendelések a legfinomabb és legizléseőbb kivitelben szolid árban készülnek

Hofmann szalonban

Temesvár, Szt. György-tér Bánáti-ház.

Társat keres

12 év óta fennálló kereskedelmi vállalat, keresi magagyobbitásához, 2-300.000 lejjel, tőke többszörösen biztosítva. Bővebbet: „Argus“, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc uca) I. 16656

Győrffy „Mures“ irodája
Arad, Str. Unirei (Fábián G.-u.)

gyorsan és olcsón közvetít házakat, szállókat, birtokokat, lakásokat. :-:

Zongora hangolást és javításokat olcsón eszközöl **MELIS,** Arad, Str. N. Pompiliu (Kasza-ucca) 21. sz. **VESZEK** és **ELADOK** zongorákat

Eladó házak, szállók!

2 szobás magánház 180.000 leért. 3 szobás 160.000 leért sürgősen eladók. :: Hegyalján 2-3 holdas szálló urilakkal, felszereléssel 150.000-200.000 leért **ELADOK.** Megbizott: „ARGUS“, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc uca) I. szám. 16656

Ingyen!

Ingyen!

Tisztelt Háziaszony! Kérjen fűszeresénél

ingyen kóstolómintát a „Non Plus-Ultra“-kavéból,

amely teljesen pótolja a drága babkávét.

50% pénz- és cukor megtakarítás! „RECORD PÓTKÁVÉGYÁR“, Timisoara. 2136

Az uri közönség kedvenc pezsgői:

PALUGYAY

Grand Vin Demi Sec.
Extra Dry-Gout American.
Cremant Imperial.

Kovácsolt fekete és horganyozott vörösréz sárgaréz és ólom

CSÖVEK

valamint ólom, réz és aluminium lemezek, fekete és horganyozott vaslemez, ón, ólom, horgany, csapágytémek, horganylemez, vas- és rézsodrony, rudvas, fehérbádóg és csavaráruban, stb. legolcsóbb engros üzlet

I. Nacht fiók, **Arad.**
Bul. Reg. Ferdinand 28.

Nagy üzlethelyiség kiadó

május 1-re
Arad igen forgalmas főuccájában. Bővebbet 2327 az Aradi Közlöny kiadóhivatala

Ügynökök

férfiak és nők 10012 magas fizetéssel felvételnek **BRUNN**-nál, Arad, Calea Banatului 3., II. em. (Asztalos S.-u.)

9027 Rudolf Mosse 7615

Tégla

nagyméretű, kitűnő minőségű

cserép

duplafalcos 253. sz. legjobb minőségben, legjutányosabb árban kapható

május 3-tól kezdve Pollák Sándor gőztégla gyárában, Aradon.

Cipő ujdonságok

tavaszi szezonra nagy választékban érkeztek

APFONYI TESTVÉREKHEZ

Arad, Bulv. Regele Ferdinand 7.

PÉNZÉRT

5000 lejen felül előnyösen gyűmölcsözotheti **Ludovic Klein,** Arad, Calea Saşuna 82. sz. pénzügyi ügye útján. Telefon 6-38. Válaszbélyeg. 829

Háztelkek

Micalaca-Noun (Ujmikalakán, főut mentén, kitűnő fekvésű házhelyek, előnyös fizetési feltételek mellett eladók.

Érdeklődhetni: **Munteán Viktor**-nál, Ujmikalakán, a katonateleppel szemben. 2196

HIRDETÉSE

EREDMÉNYES

LESZ,

ha azt szakemberek dolgozzák ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet:

LLOYD EXPRESS

hirdetési irodától,

Cluj, Str. Memorandului 24. Hirdetések, noticok, közlemények a világ bármely lapjában.

Eredeti tarifák szerint.

Ajándéktárgyak, órák, ékszerek FEINER óra- és ékszeráruháza, Arad,
legolcsóbb bevásárlási forrása **Strada Brațianu (Weitzer János-ucca) 3. szám**

Ház

a fő tér közelében 5 szobás elfoglalható lakással, mely ügyvédek, orvosnak vagy banknak kiválóan alkalmas eladó. Megbízott: Haász-Iroda, Arad, Str. Románului No. 5. (Zrinyi-u.) 16549

Alkalmi szállóeladás!

Chlorocon (Gyórokon) 4 és fél m² gyarbold legjobb termő úri szálló kőháttal, pincével, teljes felszereléssel, 270 000 lejért E. L. A. D. O.

Haász-Iroda, Arad,
Strada Románului 5. (Zrinyi-ucca).

Hajfonatok, hajkreppek, hajrészek, parókák legolcsóbban?
FISCHER-nél, Arad. 6770
Modern hajmunka vállalat Str. Mărășești 24.

Belvárosban

5 szobás magánház,

3/4 holdas gyümölcsös kerttel, istállóval, kocsiszinnel, gazdasági udvarral, előnyös áron eladó. Vételár fele részletekben fizetendő. — A bel- és külvárosban tőkebefektetésre kiválóan alkalmas bérházak eladók.

Haász-Irodája útján, Arad, Str. Románului No. 5. (Zrinyi-u.) 16548

ANDRÉNYI

PEZSGŐK

a legjobbak.

Géperőre berendezett modellasztalos műhely,

modellmunkák készítését szakszertűen és pontosan rajzszerint vagy öntvények után a legolcsóbban vállalom. Mindennemű famunkák készítését, tömegmunkák gyártását, faesztergályozást és javításokat elfogadok. 2828

Ioan Schiller modellasztalos Arad, Strada Simeon Balint 15. (Dossseffy-ucca)

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 218

Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitűnő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Kérjen

festék szállítójától

O. Fritze-féle

elsőrendű

lackot és lack festéket.

FITZELACK

Feltűnő olcsó szálló eladás!

Ghiforos (Gyórokon) 5 és fél kat. hold jó termő szálló kisebb hással, 150.000 lejért sürgősen ELADÓ. Megbízott:

Haász-Iroda, Arad, Strada Románului No. 5. (Zrinyi-ucca) 16549

Jégszekrényeim 60%-os jégmegtakarítással: szerkezetüknei fogva kiűnően bűtönek. 35 év előtt alapított műhelyemben készítek és raktáron tartok mindennemű jégszekrényeket, u. m.: hástartások, hentesek, mészárosok, vendéglősök részére levegő- és szén-sav apparátusokat. Elvállalok mindennemű bádogos munkálatokat, ugyancsak vízvezeték berendezéseket és azoknak javítását. Nikkelés, galvanizálás a legelsőbb kivitelben készítem.

Kohn József bádogos, Arad, Str. Consistorului 11.

Arad, Strada Consistorului

(volt Baththyány-uccában) elfoglalható 4 és 3 szobás lakásos ház nagy pincével, 650 □-os telekkel, 900.000 lejért eladó. — Megbízott:

Uranyl-Iroda Arad, Köpostával szemben

Gyermekkoszák

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkoszák javítások. 1002

Gyermekkoszi Üzem

Arad, Str. Simeon Balint 16. (Dossseffy-ucca)
Str. Mărășești (Kossuth-ucca sarok)

Statiunea Balneară Lipova

(LIPPAFÜRED.)

Szezonnyitás május 1-én.

Természetes ásványvíz dús szén-sav tartalmával predestinálva van a következő betegségek gyógyítására:

1. Ideges szív- és vérérdények (arteriosclerosis)
2. Női szervek megbetegedéseknél: a lobos bántalmaknál, izmájdányoknál: a méh és a petefészek lobosodás, rendetlen vérzéseknél és magtalanságnál
3. Idegrendszer bántalmaknál (Neuraszténia)
4. Vese és hólyagbántalmaknál
5. Rheumatizmus bántalmaknál

2248

A VIZ GYÓGYHATÁSÁT ÁSVÁNY ALKOTÁSAI FOLYTAN HIRNEVŐ ORVOSOK ISMERTÉK EL. Az újonnan épített épületei pedig, a mai kornak megfelelő kényelemmel vannak berendezve úgy, hogy a legkényesebb igényű betegeknek is lehetővé van téve a gyógyverejű fürdő frekvenciájának.

Az önzontus levegőjű és szebbnél-szebb virágokkal díszített park közepén épült az étterem és „KOURSALON” ennek vezetését egy közismert temesvári étterem tulajdonos vette át a szakavatottsága folytán a legjobb konyhát biztosítja.

KÖZLEKEDÉS zavartalan biztosítására az újonnan megrendelt 50 lóerős motor szolgál, mely négytóránként 10 perc menetidővel fog közlekedni. A fürdő saját AUTOJA pedig a Rádnai és Lipovai állomástól rendszeresen fog közlekedni.

Allandó zenekar, hetenként tánc. Temesvári és aradi közönségnek a legideálisabb kiránduló helye!

Szezonnyitás május 1-én. :: Szobák 40—180 lejig. :: Május 1-től június 15-ig 25 százalékkal olcsóbb. :: Prospektus díjtalan küldése. :: Fürdőigazgatóság.

Szörmebundák és télikabátok nyári gondozását, biztosítással vállalja: Z. Joancvits Terecz szücs Arad, Strada Mooloni (Orey-uca) 14.

APRÓ HIRDETESEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésért ára hárónap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vasárnap fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 26 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűvegyt, amelyek tartalmánál óvva érdekelteit alkalmában nem közzéteheti, azt minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesebbítés.

Levelezés.

TISZTAMULTU csinos leány megismerkedne vidéki gazdag uriemberrel. Leveleket „Első lépés” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kér. 2363

Alkalmazás.

JÓBB LEÁNY, ki a főzéshez ért, azonnali belépésre kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 500

JÓRAVALÓ MINDENES LEÁNYT keres azonnalra Strieginé, Arad, Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 4. földszint. 2303

KIFUTÓFIU felvétetik. Gracia Laboratorium. Arad, Piata Pestelui (Halter) 18. 2349

FÜSZERSZAKMÁBAN KÉPZETT kaucióképes üzletvezető kerestetik július 1-1 belépésre Munkások és Tisztviselők Szövetkezetéhez Arad. Ajánlatok május 15-ig a fizetési feltételek megjelölésével Kovácsné Berno Arad, Calea Saguna 65. címzendők.

ELARUSITONÓ, ki tökéletesen beszél a magyar, román, német nyelvet kerestetik Pless Gyula ruhaárúháza Arad. 10219

GYAKORLOTT szobainast vidékre keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2289

GYMNÁZIUMI érettségivel bíró fiatal embert gyakoroltnak felvesz Földes gyógyszerház Arad. 2294

20.000 LEJES kaucióval bizalmi, pénzbeszedői, raktárnoki állást keres román, magyar nyelvtudással intelligens fiatal férfi. Cim Gyórfy „Mures” irodájában Arad. 15162

SZAKÁCSNÓ vagy minden május el-sejére kerestetik. Neuman palota. I. em. ajtó 19. 2342

MINDEN gézgéphengert fur helyszínen Ráncz Ottó gépészeti műhelye Szentanna. 2341

FÜSZERKERESKEDŐSEGÉD felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2334

FÜSZERKERESKEDÉSBE bizalmi ember és pénztárnok kerestetik kaucióval. Ajánlatokat „Szakmabell” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 2330

ELSŐRENDŰ fehérneművarró vállalat fehérnemű varrást lakásán és házakhoz is meg. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 2329

HÁZMESTERNEK ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2324

VIZGYÓGYKEZELŐNŐ felvétetik a Simay fürdő női osztályába. Jelentkezés a pénztárnál. 2325

KERESÜNK rövidáru vagy textilengros üzletben kitanult fiatal segédet állandó alkalmazásra, azonnali belépésre. Frido szemfedőgyár. Arad, Str. Brancovici. 2323

PERFEKT szakácsnő házakhoz ajánlkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2322

MUNKÁSLÁNYOK felvétetnek. Cim Andrónyi Pezsgőgyár Arad. 10220

HIMZŐNŐK toledo magas himzés, zsinórjourn, osakis legjobb kezek, házon kívül kerestetnek. Jelentkezni hétfőn délelőtt Arad, Str. Col. Pirici (Vörösmarty-uca) 5., az udvarban. 2369

BEJARONÓT keresek egész napra. Arad, Str. Gheorghe Ionescu 5. (Gróf Károlyi-uca.) 2352

PERFECT minden es szakácsnő, uricsaláchoz kerestetik. Arad, Str. Pirici No. 8., II. emelet. 2371

FAESZTERGÁLYOS segéd, aki gép és lábhajtásos padon önállóan dolgozik azonnal felvétetik. Braun Fülöp Faáru Iparvállalat Kisienő (Aradmegye.) 2353

GÉPIRÓNÓ perfekt könyvelő. **ROMÁN NYELVTUDÁSSAL** jó referenciákkal **ÁLLÁST KERES.** Ajánlatokat „Kereskedelmi érettségi” jeligére Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad kéretnek. 10220

SZOBALÉÁNY felvétetik. Arad, Bulev. Carol 37. (Erzsébet-körút) II. 13. 2358

GYAKORLOTT napszabó felvétetik Neumann M. utóda cégnél Arad. 2351

HÁZMESTERPÁR kerestetik. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 17. 2355

IDŐSEBB ápolónő, ki románul tud kerestetik. Beldescu kapitány. Arad, Str. Cosbuc (Vesselényi-u.) 5. 2366

UTAZÓT, kinek mástól is van képvisellete fix és jutálékra akceptálók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2360

ROMÁNUL jólbeszélő kisasszony, uricsaláchoz gyermek mellé kerestetik Arad, Str. Pirici No. 8., II. emelet. 2370

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

ÖSSZEKÖTŐ VALÓDI PERZSASZÖNYEGEK, 2x3 argaman szőnyeg, itteni perzsaszőnyegek, 12 személyes ezüst-éveszköz, ezüst kanalak, kézimunkagobelinok, szövött gobelinok, függöny, pleed, ágyterítők, aranyceruza, arany puderező, ezüst retikül, fehér vaságy, különböző vázák, márvány majolika stb. dísz tárgyak, antik férfi zsebóra, festmények, konyhaasztal és kredenc, szalonnok, tükrök, íróasztalok, intáziás ágy, plüsch asztalterítő, 6 személyes étkező és kávé servise stb. eladók. Arad, Str. Consistorului 12. Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő alig használt balkaros és egy cilindér gép eladó. Bővebbet Reiter Jánosnál Ujmickelaca. Főut 9. 2321

JÓKARBAN levő hálószoba, ebédlő, zongora olcsón azonnal eladó. Rieger. Arad, Str. Bucur. (Eötvös-u.) 6. 2350

PERZSASZÖNYEGEK, alig használtak eladók. Cim Gyórfy „Mures” irodájában Arad. 15162

ÚJ tüszekrény, valamint bármily gézkazán javítást szavatosság mellett vállal Kuba, György, kazánkovács. Arad, Calea Radnei 33. 2356

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerpél Izsó könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 881

MINDENNEMU ezüst tárgyakat, szőnyegeket, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindenféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca) I. em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag, vékony kapható Knieszer könyvkereskedőnél, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-uca.) 6581

IRÓSZEREK, papíráruk, üzleti könyvek előnyösen beszerezhetők Sándor hírlapirodában Aradon. 7535

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold Arad. 2210

SOHASEM fog más szappannal mosdani aki egyszer Földes-Heis Borax szappannal mosdot. Nagyszerűen habzó, jó illatú pompás készítmény. 1190

VANILLIA potló teljesen helyettesíti a drága vanilliót. Földes gyógyszerház Arad. 2296

LEÁNYSZOBA butor komplett eladó. Érdeklődni Pollák Lajosnál. Arad, Bulev. Regele Ferdinand 11. 2194

JÓKARBAN levő kerékpár eladó. Arad, Str. Oituz (Illés-u.) 111. 2290

NÉGY hektoliter ürtartalmu teljesen jókARBAN levő szőlőprés és venyige zúzógép eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2295

IRÓASZTAL, szekrények, asztal, ágy eladó. Arad, Str. Porumbáru (Knézits Károly) 9. Megtekinthető 1-5 között. 2305

BEFŐTTEK, paradicsom olcsó kiarsítása Központi étterem, Arad, Str. Alexandri (Salacz-uca) bejárat. 2345

ELADÓ 1 drb. 6 HP. Puch és 1 drb. 1 1/2 HP. Phantom motor kerékpár és 1 drb. Schunda pedálos cimbalom. Krasl lippai cementgyár. 2344

MÁGNES 6 hengeres, furógép, kutszivattyu eladó. Bécsy lakotósnál Siria. 2320

KERESEK megvételre egy 20 éven alóli Hoiler cséplő garnitúrát Ujmickelaca, Mihai Viteazu 15. Bujaki József. 2319

„Waffenrad kerékpárok”
„Phantom segédmotorok”
„Reithoffer Pneumatik”
HAMMER VILMOS-nál,
 ARAD, Piata Avram Iancu No. 5-6.
 Szakszerű javító műhely, 1012

Ingatlan.

EGY sarokház 495 □-al telekkel eladó. Kisebb gyárhelyiségnek megcél vagy üzletnek. Fatelep részére, gazdasági udvarnak is alkalmas. Ugyanott két telek is eladó. Arad, Str. Iancu 8. 10. 12. 2343

EGY szobás konyhás magánház istállóval, 200 □-öles telekkel 75.000 leiert eladó. Cim Pálmai János Ujmickelaca. 2336

HÁZTELKEK részletfizetésre eladók. Cim Pálmai János Ujmickelaca. 2337

ELADÓ egy 3 szobás ház. Arad. Calea 6. Vanatorul (Kurticsi-ut) 1. 2317

MAGÁNHAZAT vennék két-háromszobás elfoglalható lakással, ügynőkök kizárva Ajánlatokat árral „Magánház” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 2364

ARAD, Str. Oituz (Illés-uca) 50. számú ház elfoglalható lakással, kis udvarral olcsón eladó. 2362

Üzletek.

VÁROS központjában egy nagy garage helyiség május 1-re kiadó. Bővebbet Ortutay palota házgondnokánál. 2312

ÜZLETHELYISÉGEK Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc) átjáró házban május 1-re. Részletek Hámory irodájában. Strada Eminescu 5. 2251

ÜZLETHELYISÉGET tágas, világos műhellyel város központjában keresünk. Cimet „Állandó” jeligére az Aradi Közlöny kiadójába kérünk. 2220

MURESÁLON (Zsigmondháza) a legforgalmasabb helyen két üzlethelyiség és egy nagy kerthelyiség gépraktárnak kiadó. Érdeklődni Pollák József cégnél Arad. 2195

HUNEDOAR-AN (Vajdahunyadon) a „Central” szálloda, kávéház és étterem lakással, nagy pincével, teljes felszereléssel együtt kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 432

UJMICKELACAN 1 fűszerkereskedés 3 szobás lakással a fűtővezeték villanyos megállónál, nagy gyümölcsös kerttel eladó. Főut 21. 2335

ÜZLETHELYISÉG Arad, Str. Mărăsesti No. 75. (Kossuth-uca) legforgalmasabb helyen kiadó vagy berendezéssel eladó. Bővebbet háztulajdonosnál. 2365

JÓFORGALMU fűszerüzlet, korlátolt italmérés és trafikárusítással azonnal elfoglalható 2 szoba, konyha, előszobás lakással, házzal együtt 400.000 leiert eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2361

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 300

Különféle.

VÁROS központjában különbeíratu butorított szoba kiadó. Ugyanott két lóra való istálló is kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2318

EGY szegény beteg öreg nyugdíjas tisztviselő kéri a jószívű emberbarátokat egy kis támogatásért. Hálás köszönettel fogad el életmiszert és mindazt, amit jószívű emberbarátai nélkülözhetnek. Cim Czedik Hugó nyug. vámtiszt Arad, Str. Marasesti 68. (Kossuth-u.) 300

Fogászat!
 Foghúzás: (injekció érzéstelenítéssel) **40 lej.**
 Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. **80-100 lej.**
 Fehér fogak kaucukra 1917 drb. **40-50 lej.**
 Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. **300-350 lej.**
FRIDA D'MOUDJALLED.
 vizsg. fogász. Arad, B. Reg. Ferd. 14. József fog-u

Arad főterének közepén kisebb, csinos üzlethelyiség kiadó. május 1-re.
 Bővebbet az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Tiberiu SOLTÉSZ Tibor, Arad, Str. Matei Corvin No. 1. ⇨ Cérna és fonalárak importja